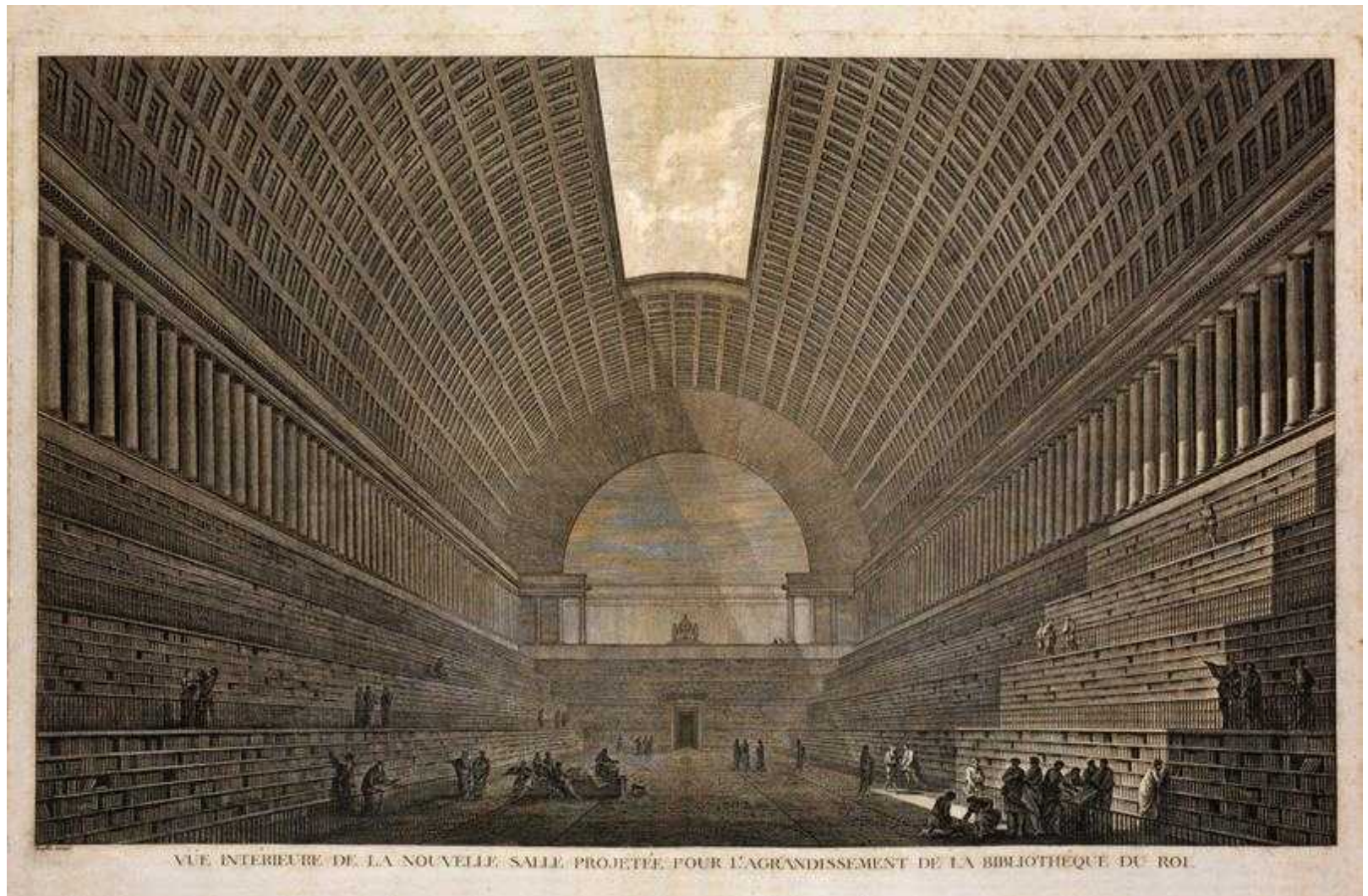

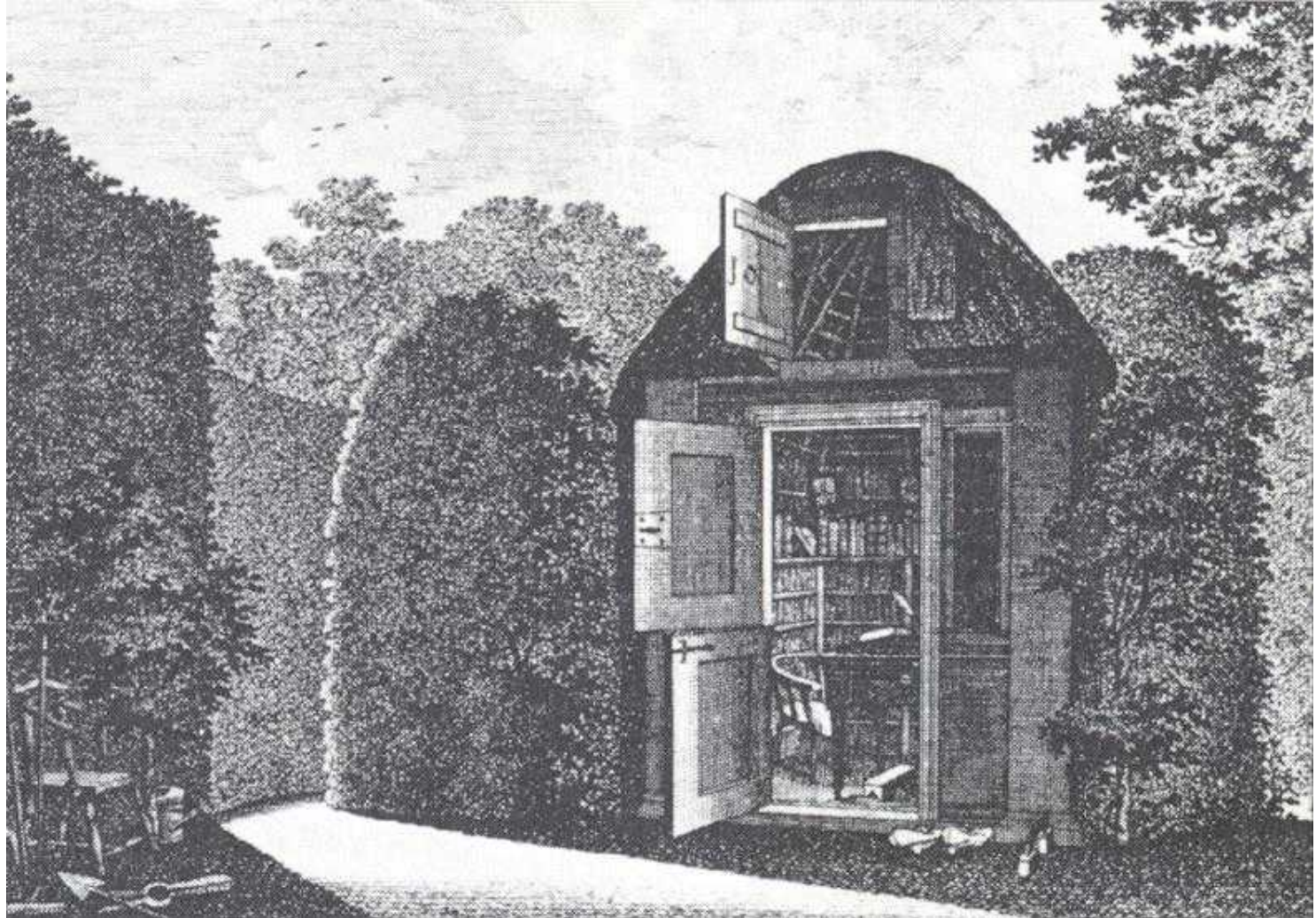
Bibliotekerne i Danmark

- kort historisk rids

VUE INTERIEURE DE LA NOUVELLE SALLE PROJETEE POUR L'AGRANDISSEMENT DE LA BIBLIOTHEQUE DU ROI.

Boullée's biblioteksutopi, ca. 1780

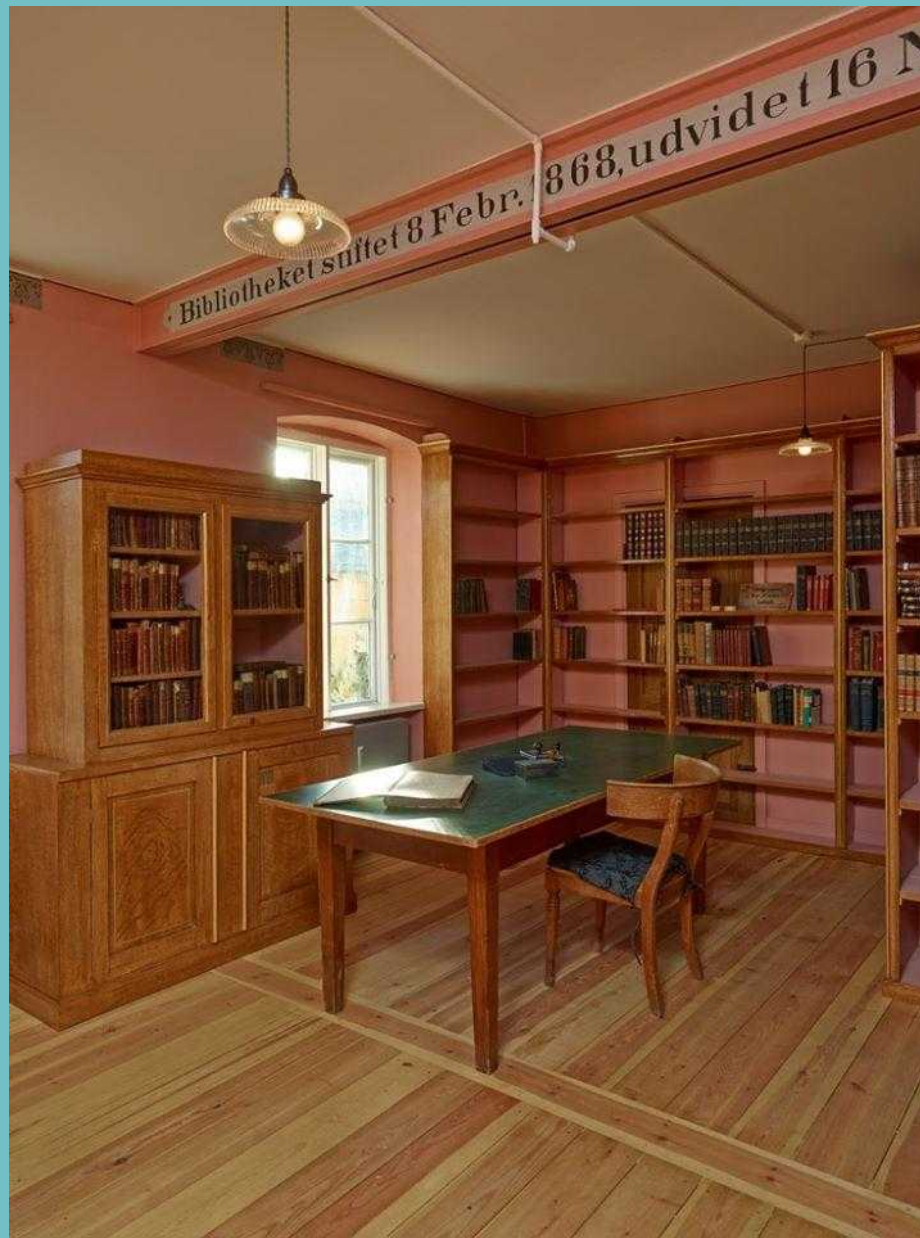
Løvhyttebibliotek, ca. 1780

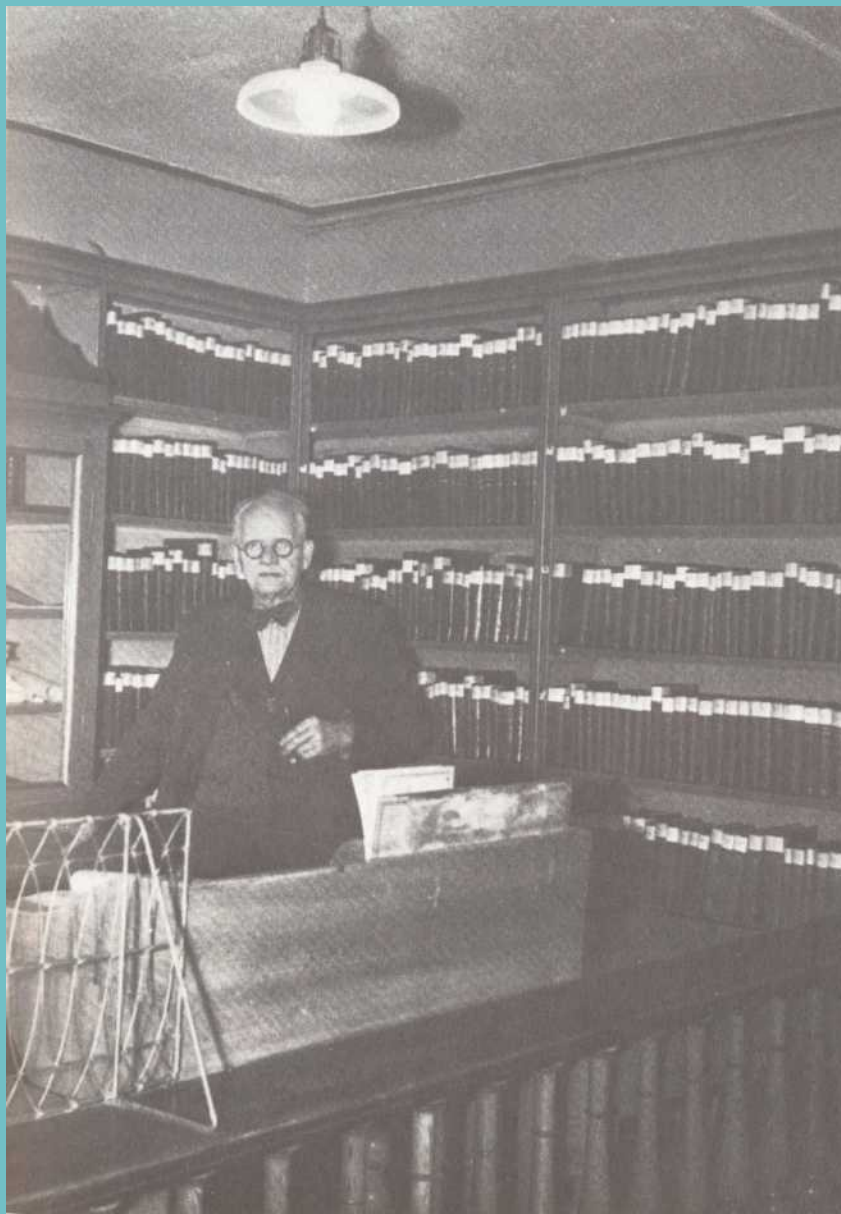
Universitetsbiblioteket i Fiolstræde, 1861

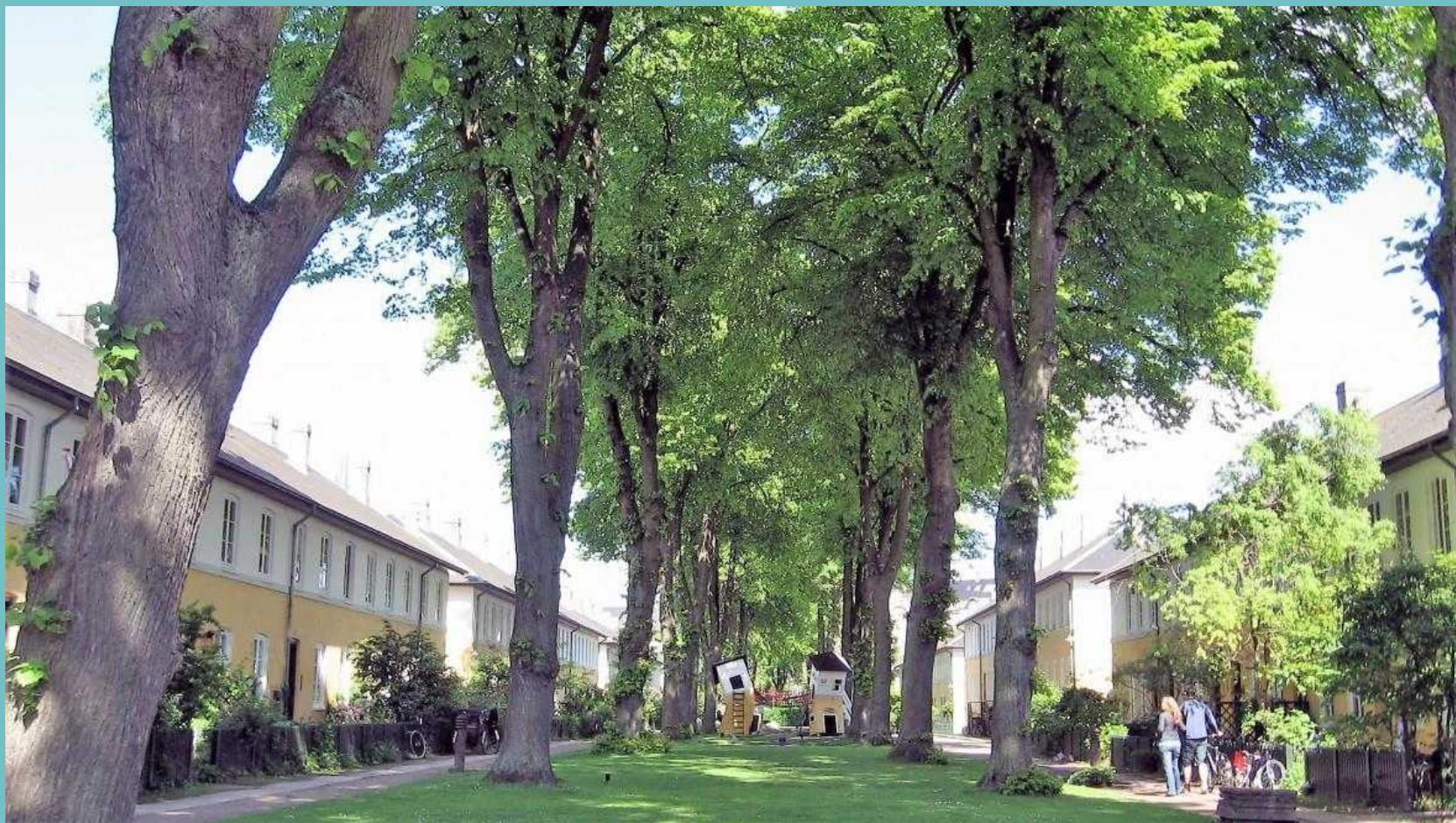
Universitetsbiblioteket i Fiolstræde, 1861

Brumlebys Bibliotek, 1868

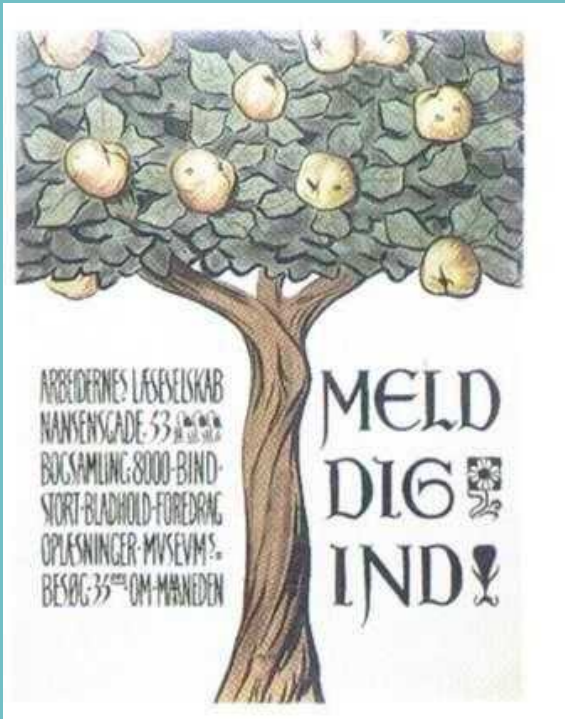
Den frivillige bibliotekar Valdemar Ryberg
i 1953.

Det filantropiske byggeri Lægeforeningens Boliger

Kvindelig Læseforening, stiftet 1872

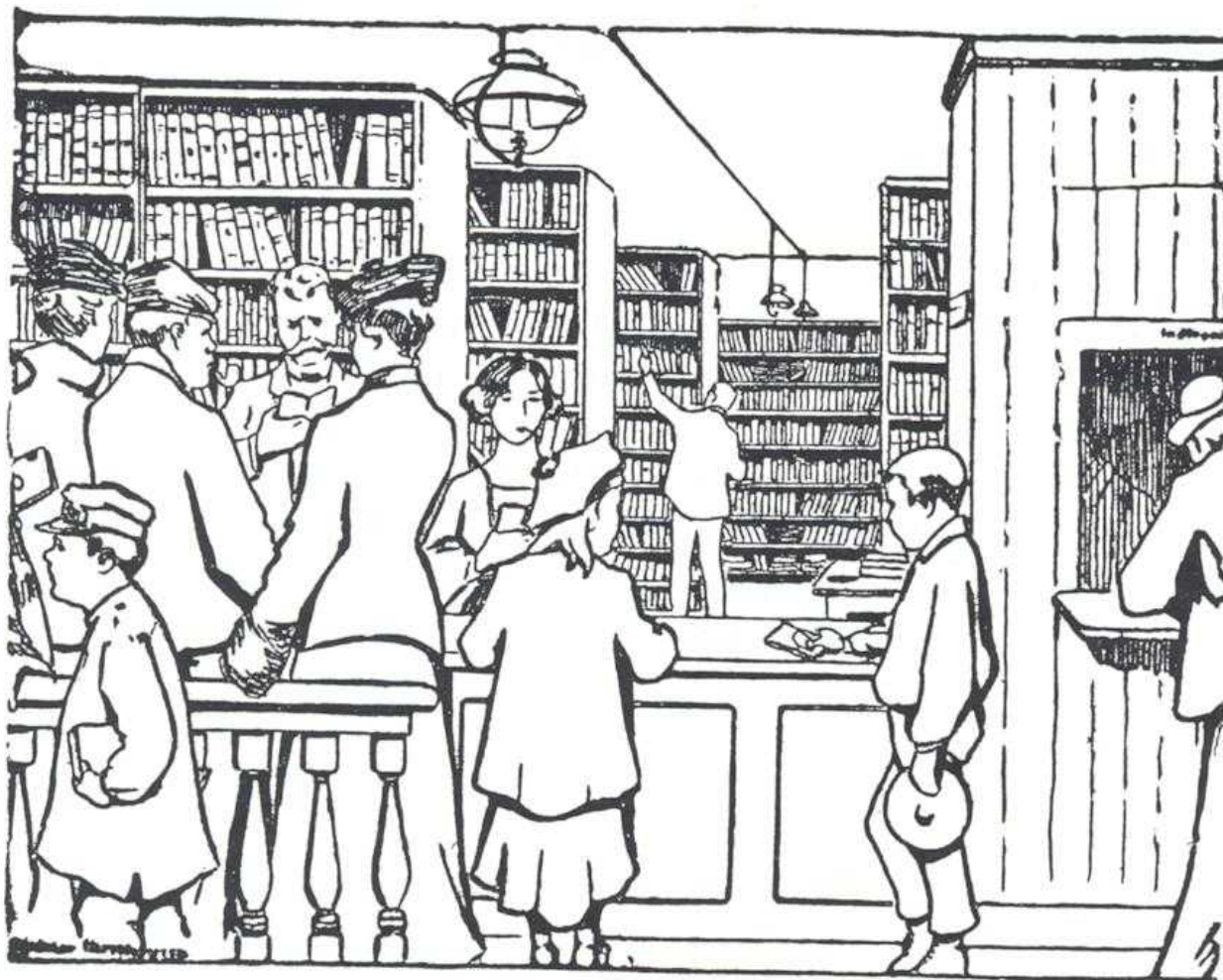

Arbejdernes Læseselskab, stiftet 1879

Udlaanssalen paa Nørrebro. Efter Tegning af Tom Petersen (Frem 1903—04)

Kommunalt folkebibliotek i København omkring 1900

Udlånet i Griffenfeldsgade 1905. Bag lugen th. sidder bibliotekaren med lånerprotokol-
len. Djalmar Christofersen i Social-Demokraten 6. november 1905.

Ungdomsafdeling i Det Deichmanske Bibliotek i Oslo omkring 1900

ANDR. SCH. STEENBERG

FOLKEBOGSAMLINGER

DERES HISTORIE OG INDRETNING

MED 40 BILLEDER

AARIUS OG KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS JYDSK FORLAGS-FORRETNING

TH. THRUES BOGTRYKKERI

1900

“Saa er der den egentlige kundskabsgivende Læsning ... Læsningen disciplinerer vore Tanker ... Læsningen uddanner vor Dømmekraft ... Tilbage er endnu at nævne den Læsning, der særlig henvender sig til Følelsen, den som man med et Fællesnavn kunde kalde den opbyggelige Læsning. Ingen anden Art af Læsning har vel haft saa stor Indvirkning paa Menneskenes Liv, fordi den ved Paavirkning af Menneskets Følelsesliv faar stor indflydelse paa Menneskets Handlinger.”

BOGSAMLINGSBLADET

Udgivet af „Danmarks Folkebogsamlinger“.

Ansvarlig: J. Bjerre.

Nr. 1.

Maj 1906.

I. Aarg.

Saa lægger vi ud! – Vi beder ej om bliden Medbør. Denne kan være meget behagelig – til en Tid, men den hærder ej. Det er ikke den, der staalsætter Mænd eller fremkalder Aandsnærværelse og Dygtighed.

Nej, maa vi bede om den friske Kuling. Lad den til Tider gaa stik imod. Vel, saa krydser vi os frem. Lad det imellem blive til Storm. Denne renser Luften og udvikler Sømandens ypperste Egenskaber. Lad den feje en eller anden bort, der kommer nye og maaske bedre Kræfter i Stedet.

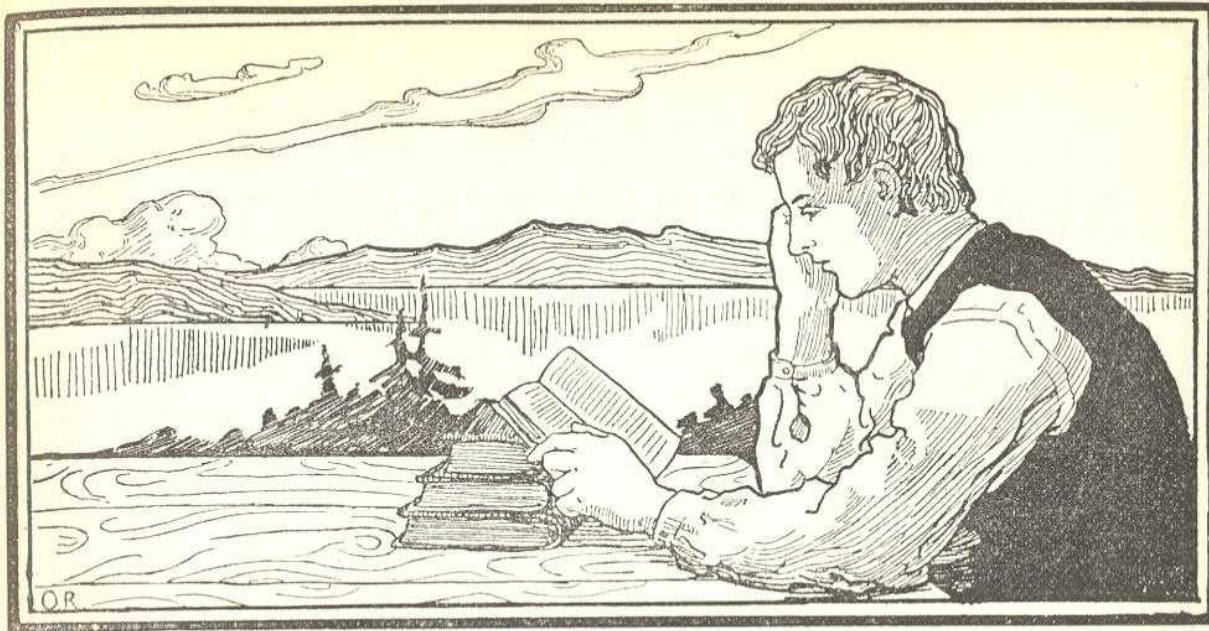
Hvad vi vil?

Vi vil være med til at føre Folkebogsamlingssagen frem til at blive blandt de betydeligste af de Kræfter, der oplyser og udvikler vort Folk, vi vil være med til at højne og løfte dette, og vi vil bede vore Læsere om ikke at staa som uvirksomme Tilskuere. Dem vil vi bede om at skabe den friske Kuling, og vi gentager: hellere for stærk end for svag. Lad os i Fællesskab tage fat, lad os løfte i Fløk. Lad os imellem svinge Ordets skarpslebne Sværd, gennem Kampen naar vi ind til den ofte dybtliggende Kerne.

Lad os arbejde!

Det er det, der fører fremad.

R E D.

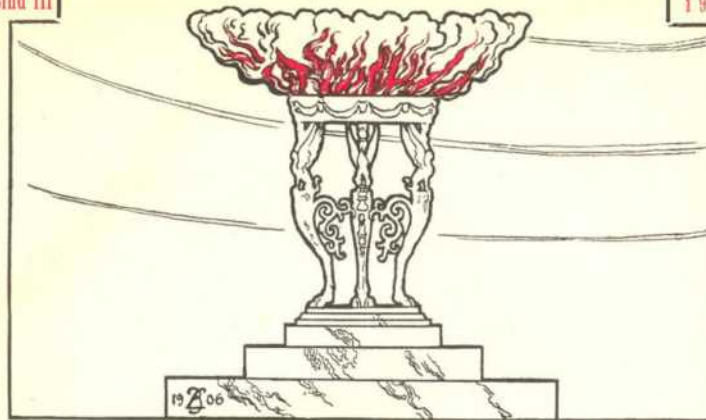
Folkbiblioteksbladet.

Utgivet av Folkbildningsförbundet.

Redigerat av Fil. Kand. Axel Hirsch.

Bind III

1909

For
Folke- og Barneboksamlinger

Redigert av

KARL FISCHER,

kirkedepartementets sakkyndige i folkeboksamlingsanliggender

NORDAHL ROLFSEN,

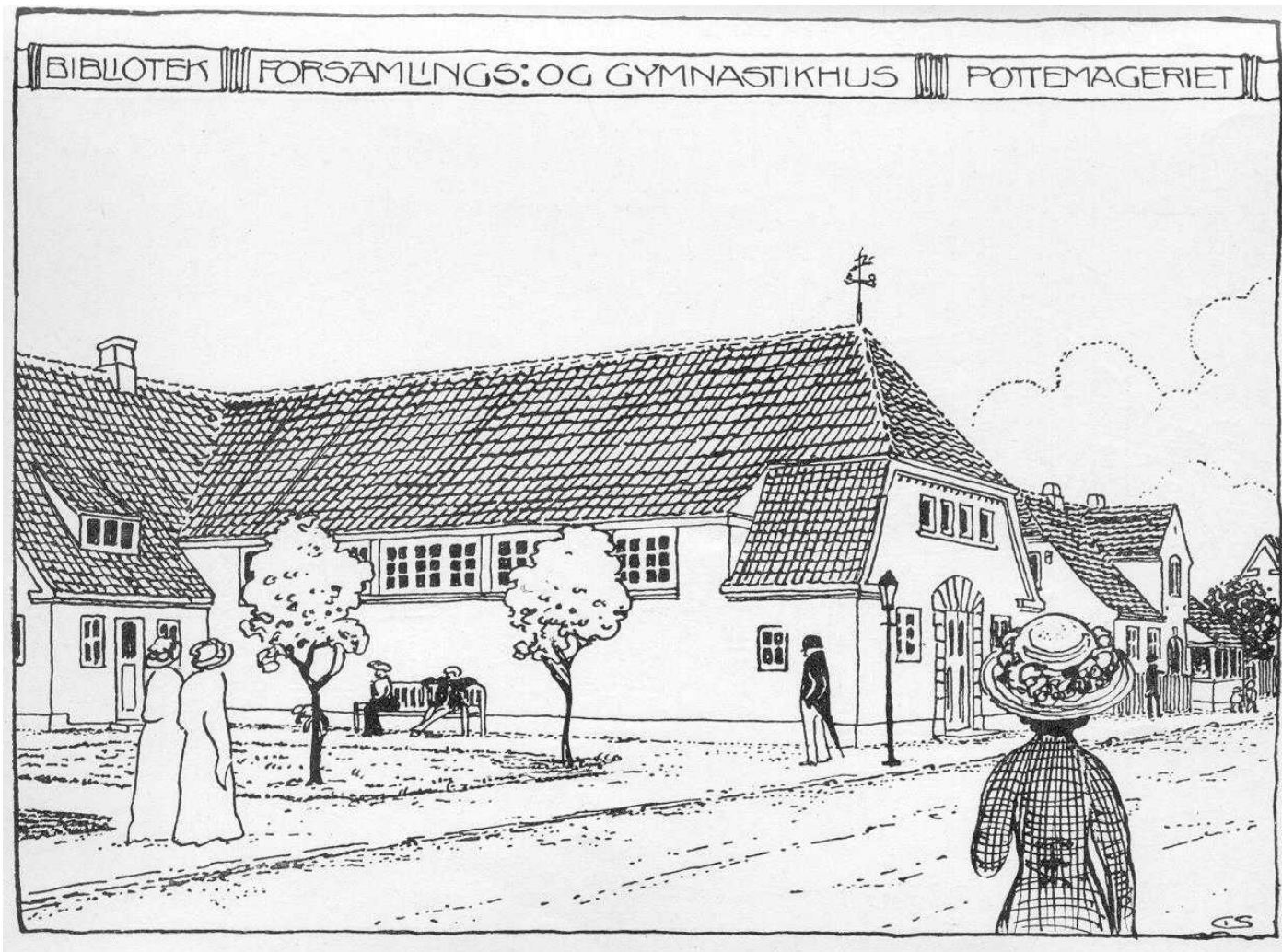
formand i Centralstyret for de norske folkeskolers barne- og ungdomsbiblioteker

Bind III · 1909

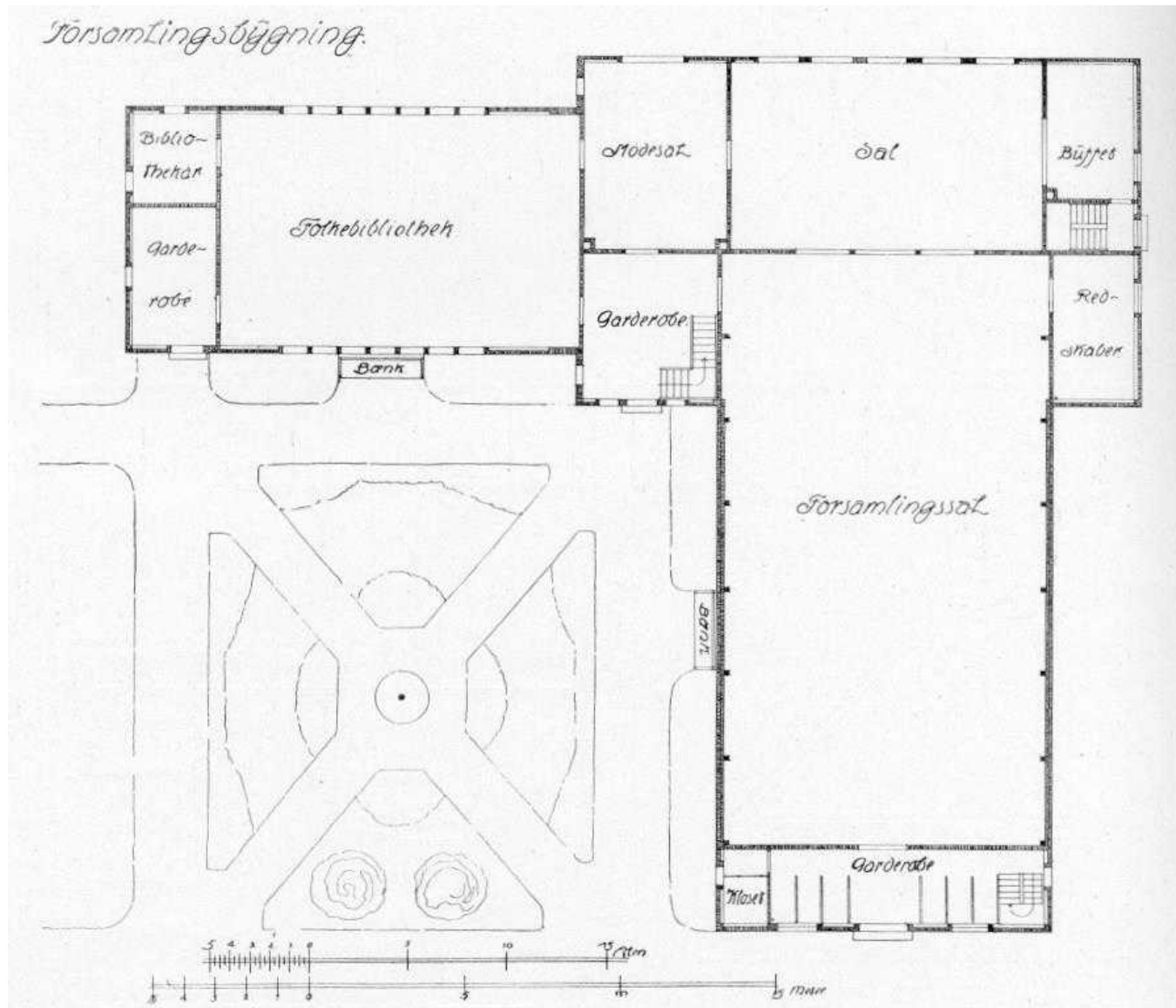
Danmarks Biblioteksskole
Biblioteket

KRISTIANIA

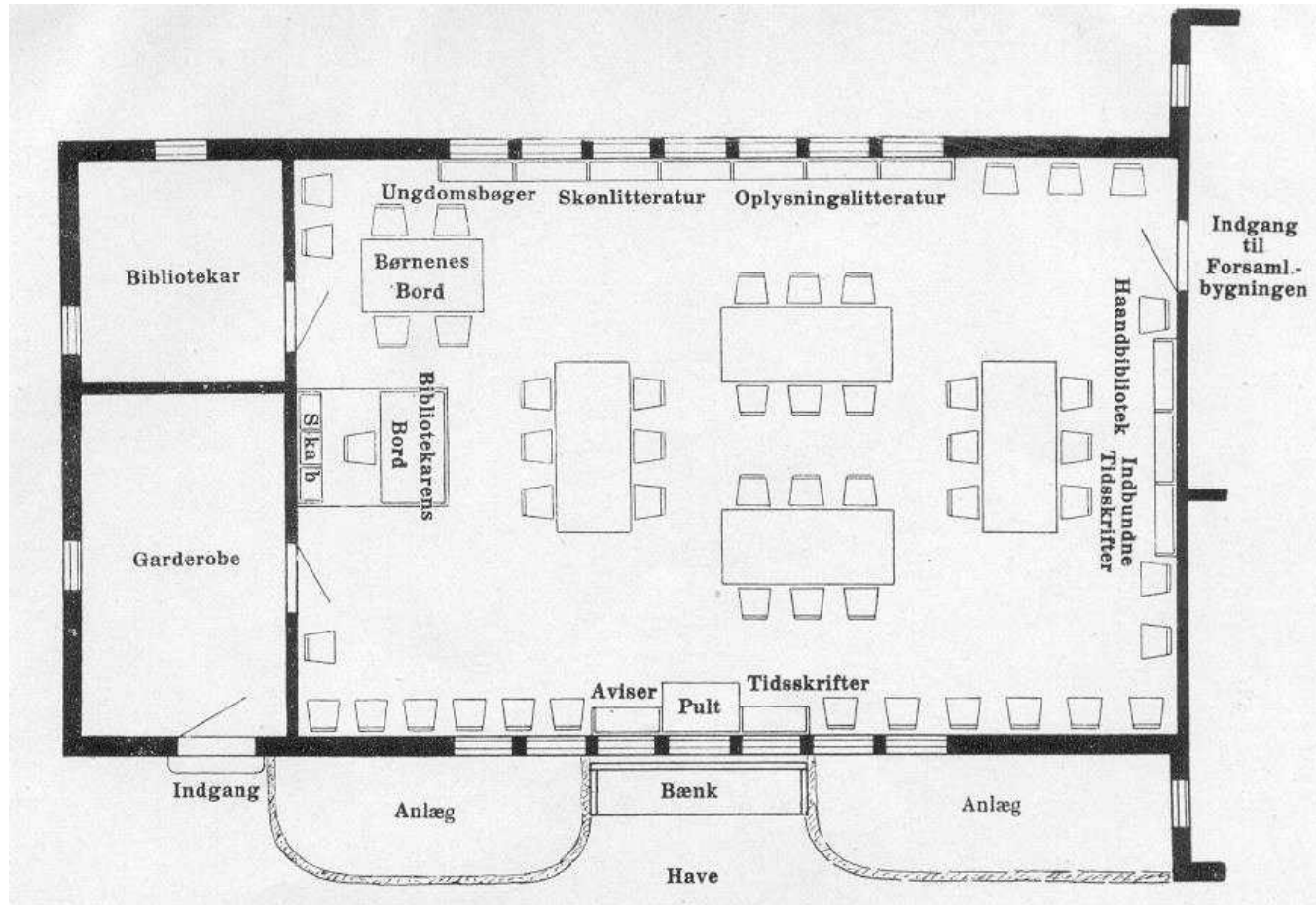
O. FREDR. ARNESENS BOK- OG AKSIDENSTRYKKERI.

Stationsbyens Folkebibliotek fra Landsudstillingen i 1909

Stationsbyens Folkebibliotek fra Landsudstillingen i 1909

Stationsbyens Folkebibliotek fra Landsudstillingen i 1909

Stationsbyens Folkebibliotek fra Landsudstillingen i 1909

”Det er indrettet som et Bibliotek med ”aabne Hylder”
... Enhver kan selv udsøge sig og udtage, hvad han
ønsker ... Et Bibliotek og en Læsesal er jo ikke blot et
rum for Bøger, men først og fremmest et Sted, hvor
Mennesker skal søge Belæring, Underholdning eller
Hvile efter endt Gerning ... Godt er det, om der ogsaa
er Mulighed for med Billeder og anden (god) Kunst,
Blomster o.lign. at skabe et hyggeligt og hjemligt
Indtryk.”

Vilhelm Grundtvig i pjecen Stationsbyens
Folkebibliotek, 1909.

H.O. Lange i 1909: ”Vi lever i et moderne demokratisk Samfund; den demokratiske Styreform bygger sin Berettigelse og sin Fremgang paa Borgernes Oplysning, Dømmekraft, Ansvarsfølelse og Moral. Til tider kan udviklingen i vore Dage tage sig ret halsbrækkende ud. Men hvorledes vi end ser paa det, saa er det umiddelbart indlysende, at netop den demokratiske Udvikling forpligter til den mest energiske Kamp mod Uvidenheden og de sløvende og demoraliserende Indflydelser, som Nutidens Liv er saa rigt paa ... Det, som tiltrænges for hele Landet, er en Biblioteksorganisme, der kan sprede sit Net ud over By og Land, gøre Propaganda for den gode Læsning, vække og tilfredsstille Trangen til Kundskab og skabe Aandskulturen nye Vilkaar i vort Folk.”

Som billede på bibliotekernes betydning som ”*aandelig Lysstation*” brugte H.O. Lange byernes moderne gadebelysning: ”Lad os tænke paa Udviklingen paa den materielle Oplysnings Omraade. Oprindeligt havde man ikke Gadebelysning eller elektrisk Lys i Husene. Ligesom hver sad ved sin private Lampe eller sit Tællelys i sin Stue, saaledes førte han sin egen Gadebelysning med sig i Form af en Haandlygte ... og det gik jo endelig op for Befolkningen, at Oplysningen er en fælles Sag, og man fik offentlig Gadebelysning. Ja, nu leverer Kommunen jo Belysning til os ind i Husene ... Det frie offentlige Bibliotek kan ogsaa ved Samvirke mellem alle Kræfter blive en aandelig Lysstation for alle Byers Indbyggere”

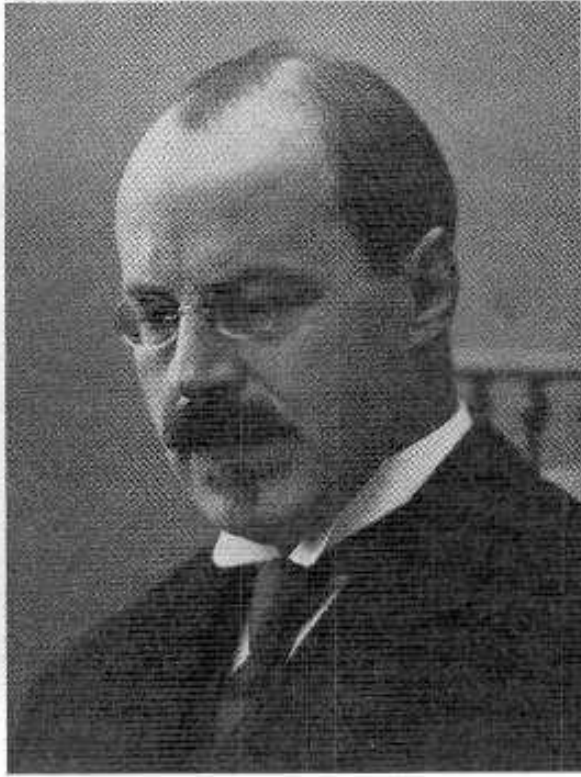
Andreas Schack Steenberg

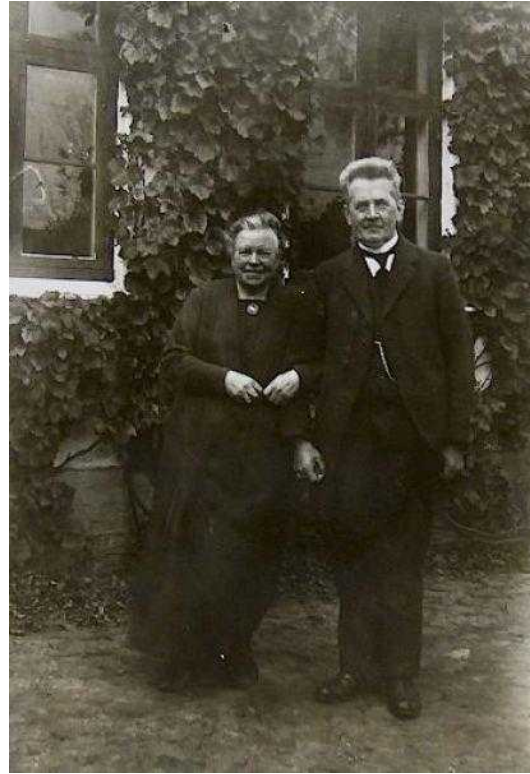
H.O. Lange

Thomas Døssing

Vilhelm Grundtvig

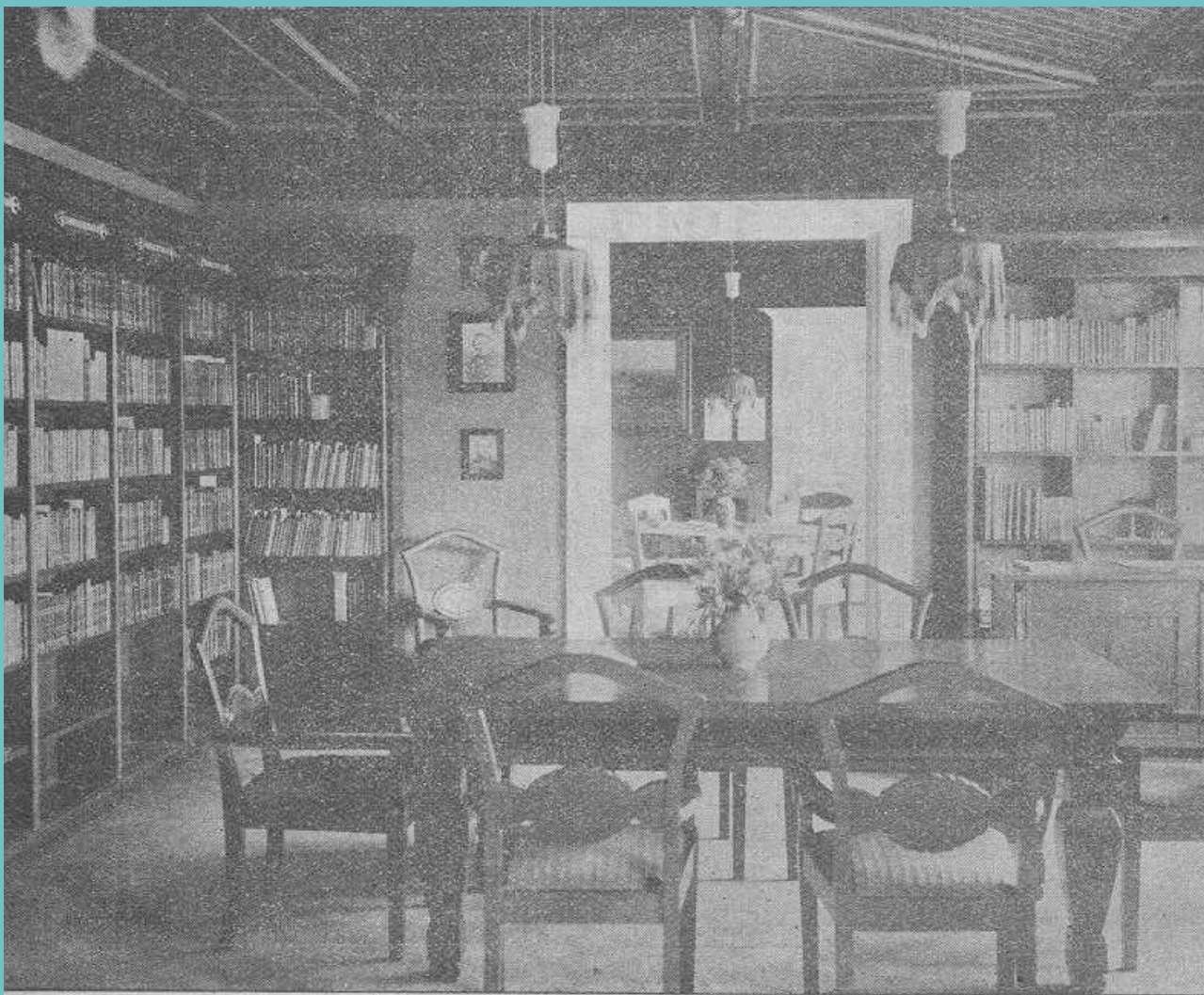
Johannes Grønberg i
sin livsverden

Rasmus P. Nielsen

Biblioteksloven af 1920

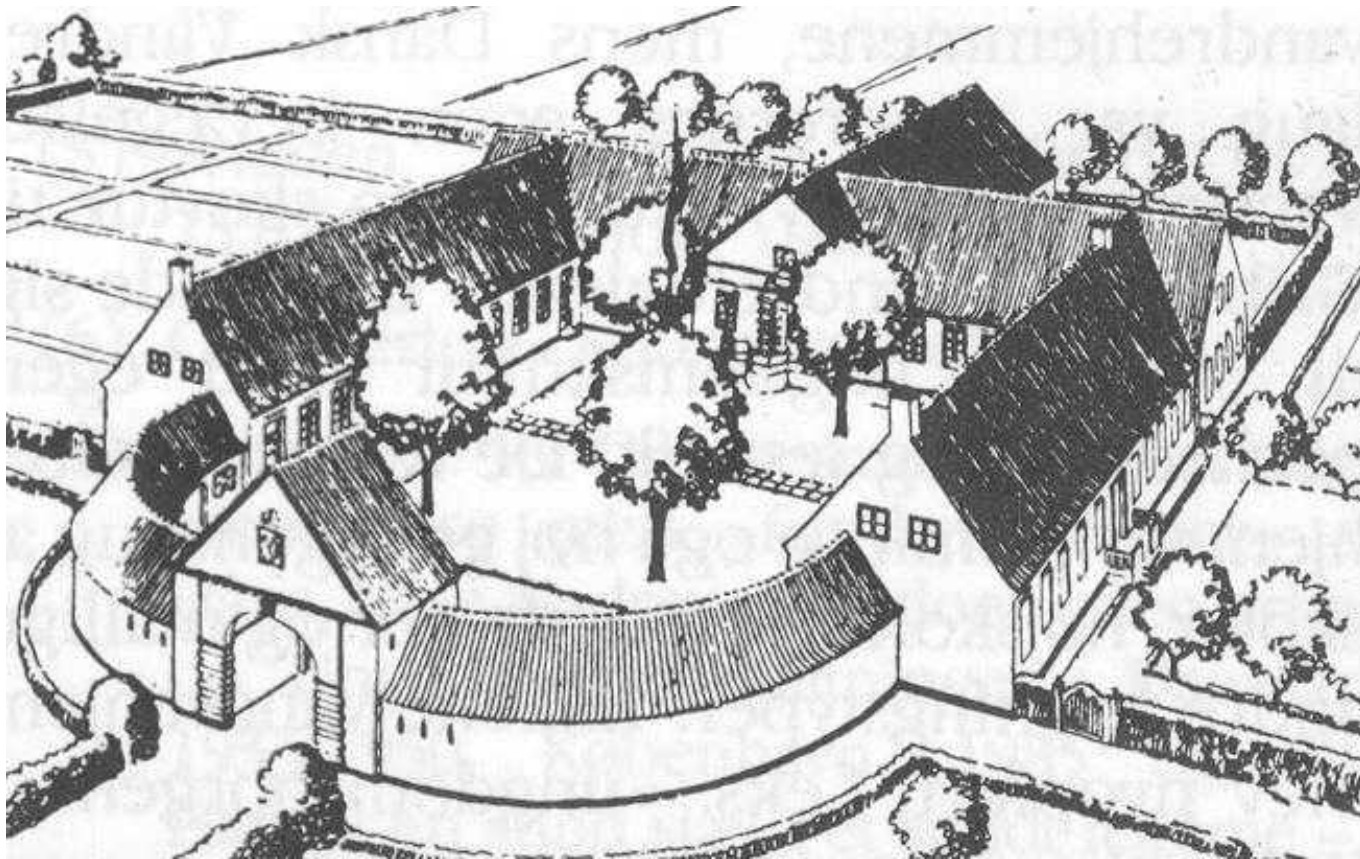
- Statslige tilskud til oplysende biblioteker
- Centralbiblioteker
- Styrkelse af Statens Bibliotekstilsyn

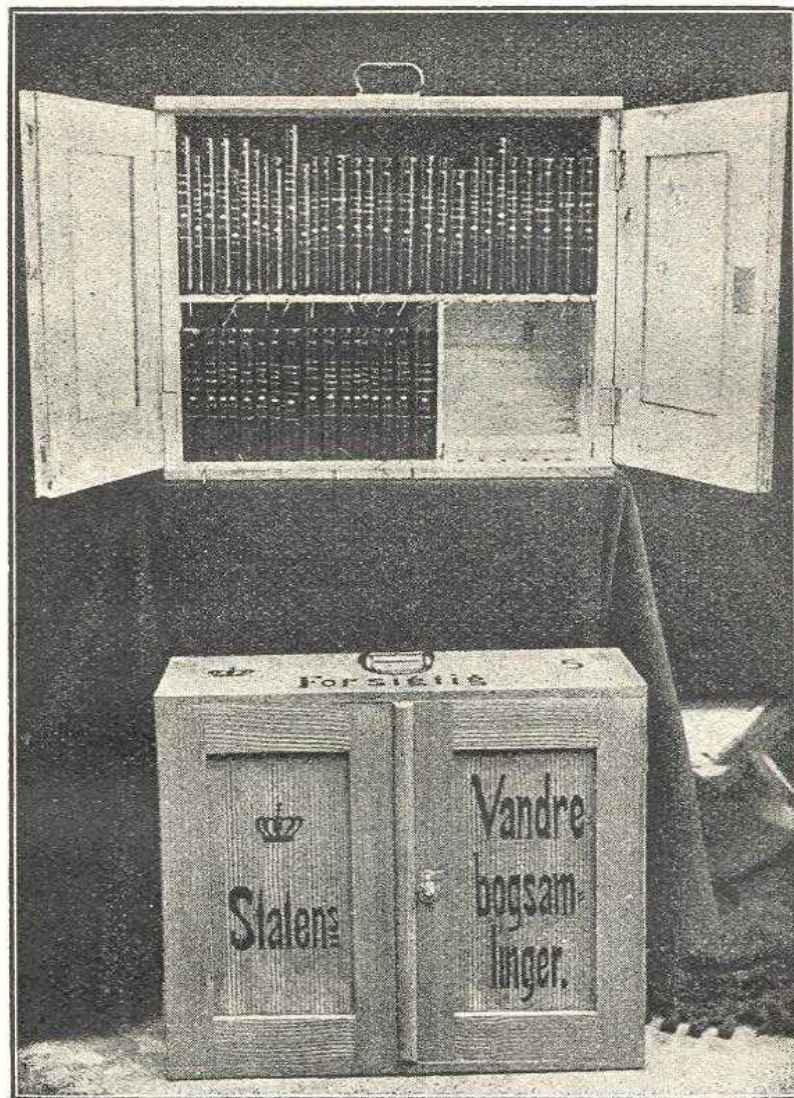
Vejen Bibliotek fra 1916

Vejen Bibliotek fra 1916

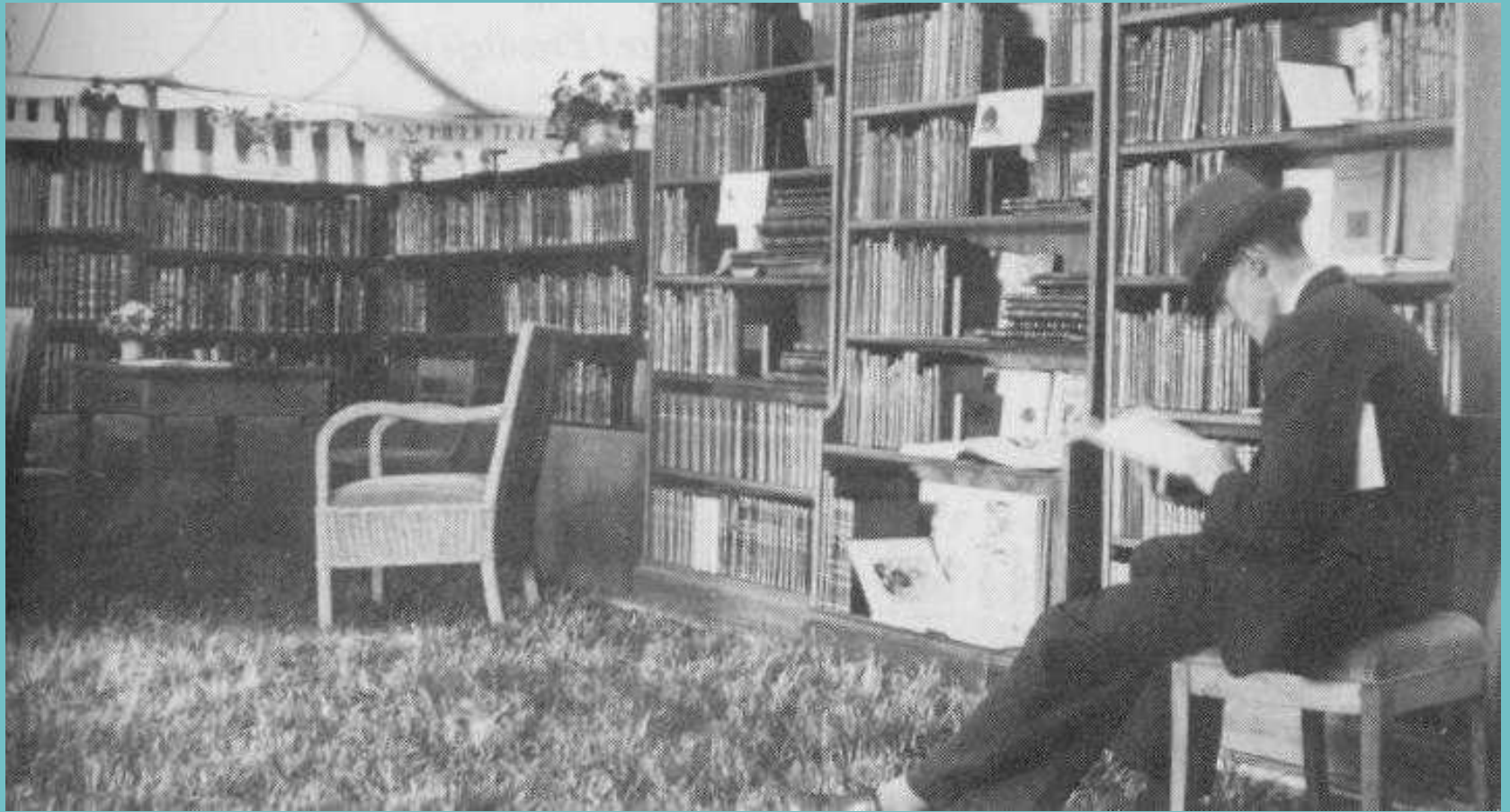

Forslag til forsamlingsgård, 1925

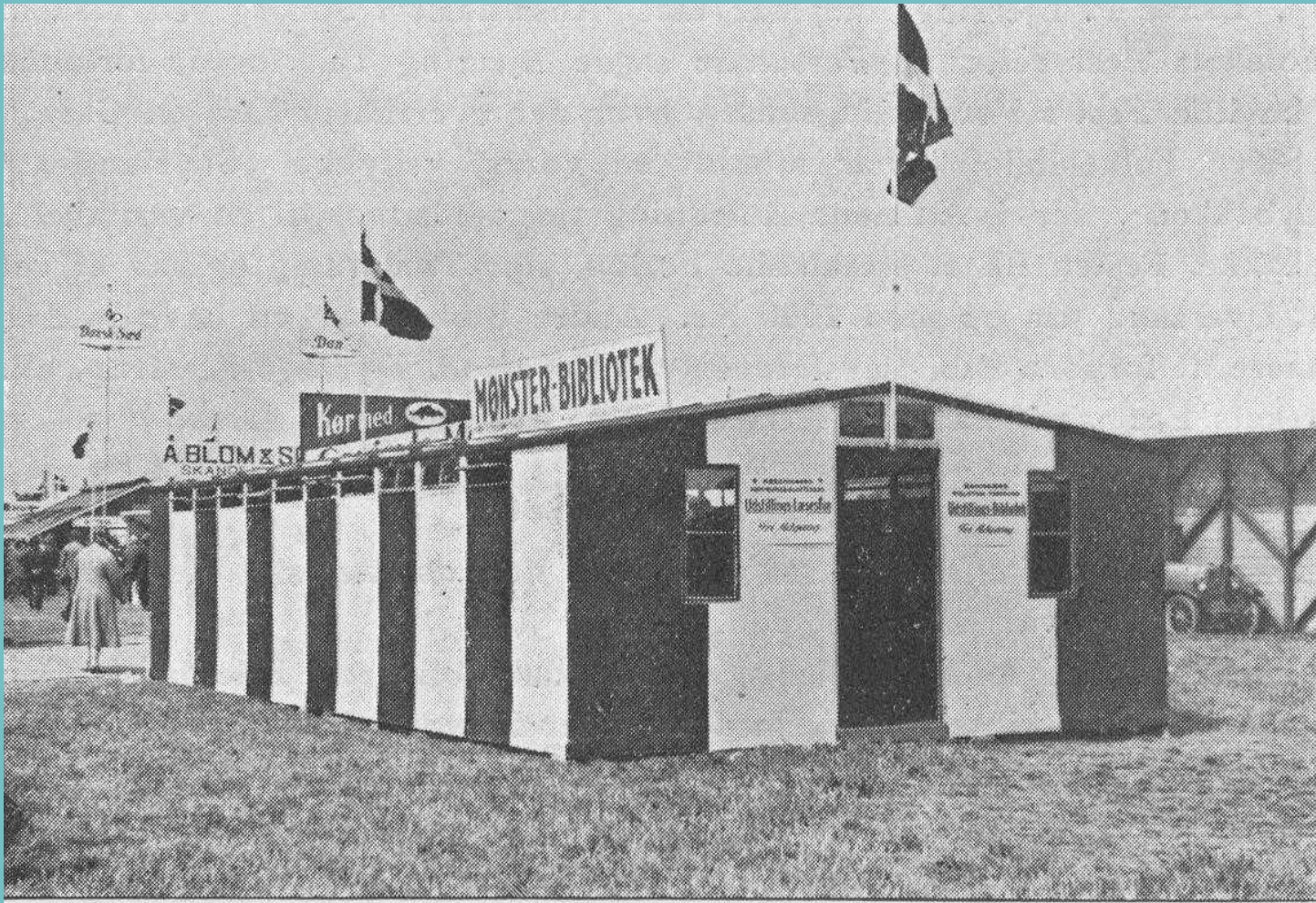

24. To af Statens Vandrebogsamlinger.

Dyrskuebibliotek på Fyn i trediverne

Dyrskuebibliotek i Fælledparken i 1930

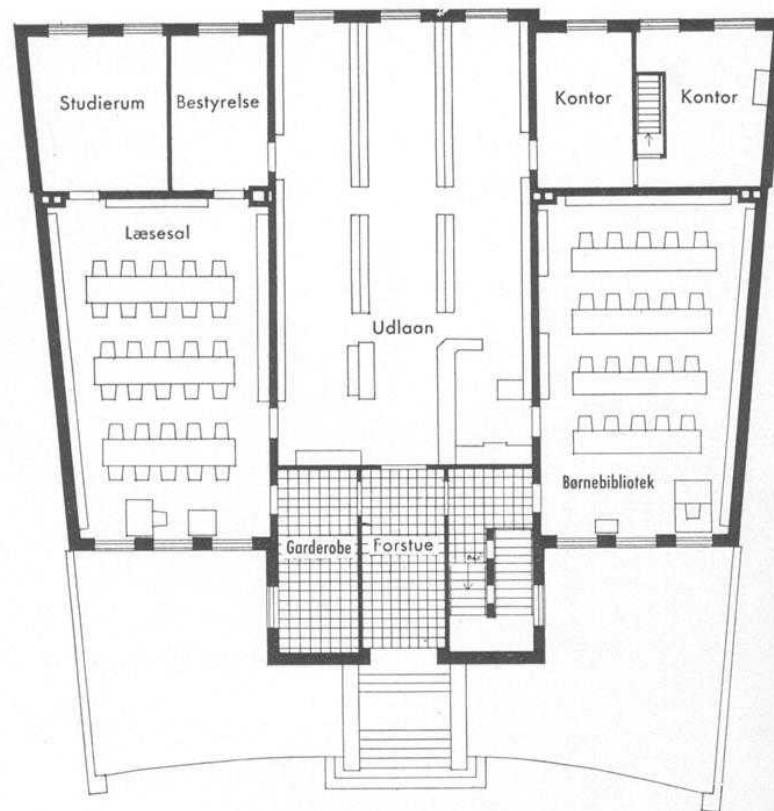
Hjørring Centralbibliotek, 1927

Carnegie Biblioteker i U.S.A.

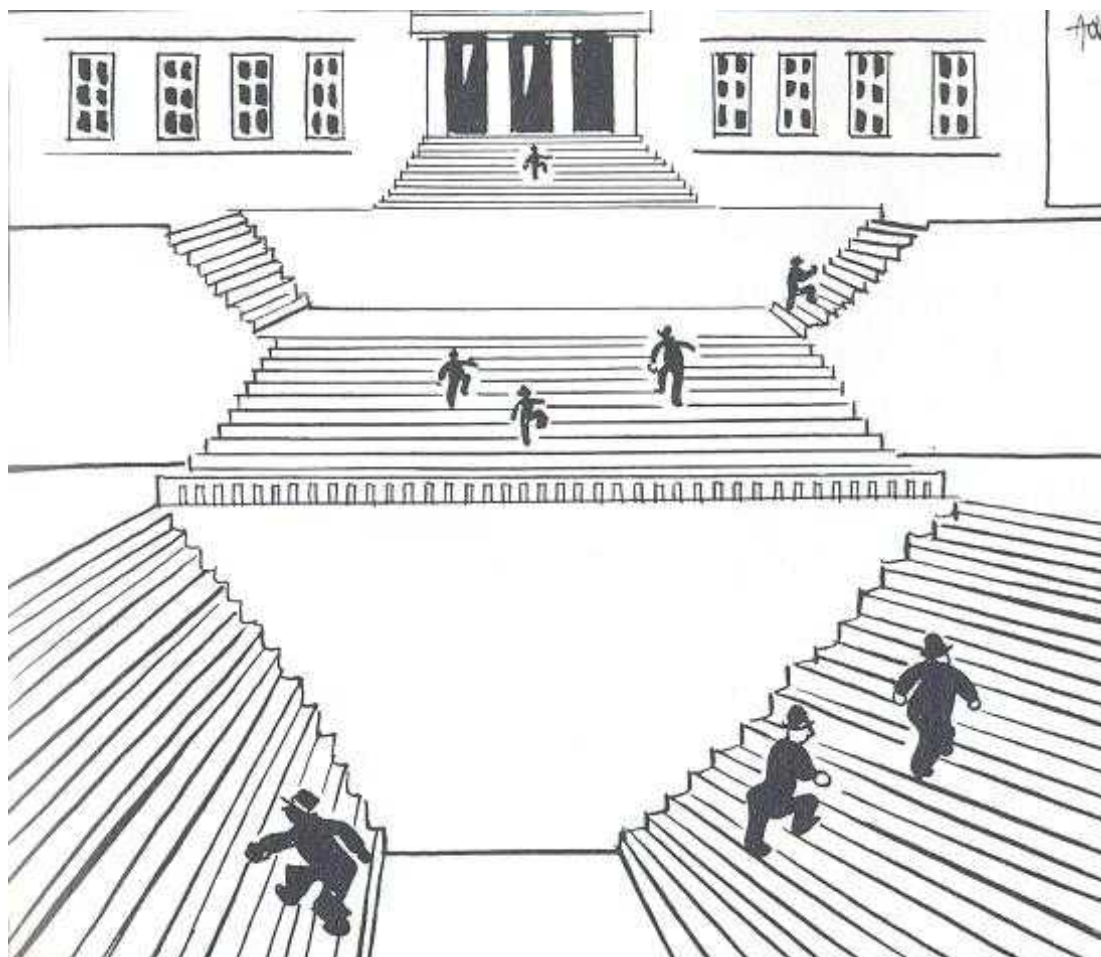

Plan af Kælder

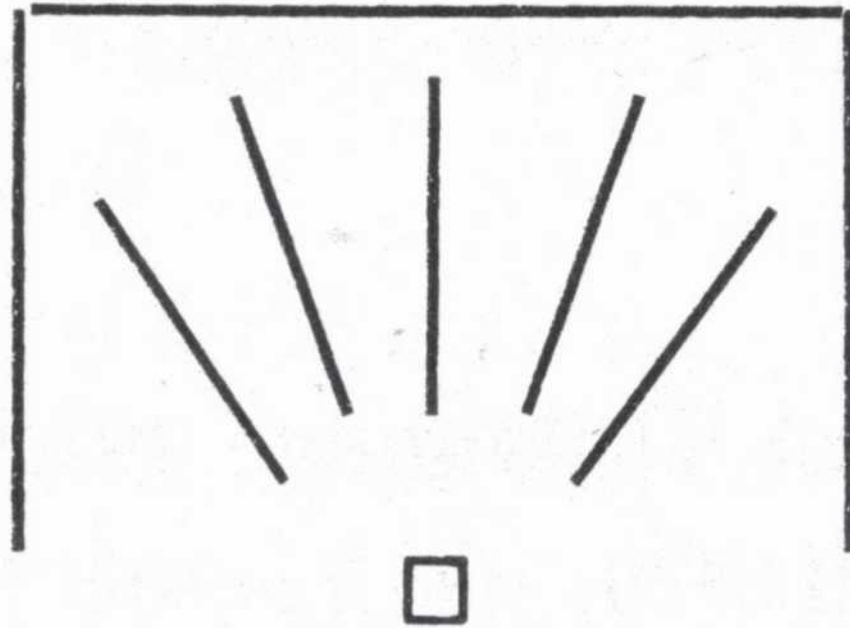

Plan af Stueetage

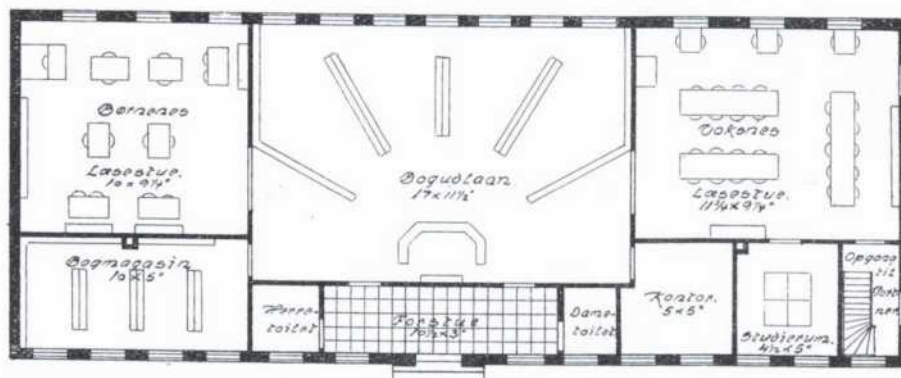
Hjørring Centralbibliotek, 1927, grundplan

Opstigning til Det Deichmanske Bibliotek i Oslo

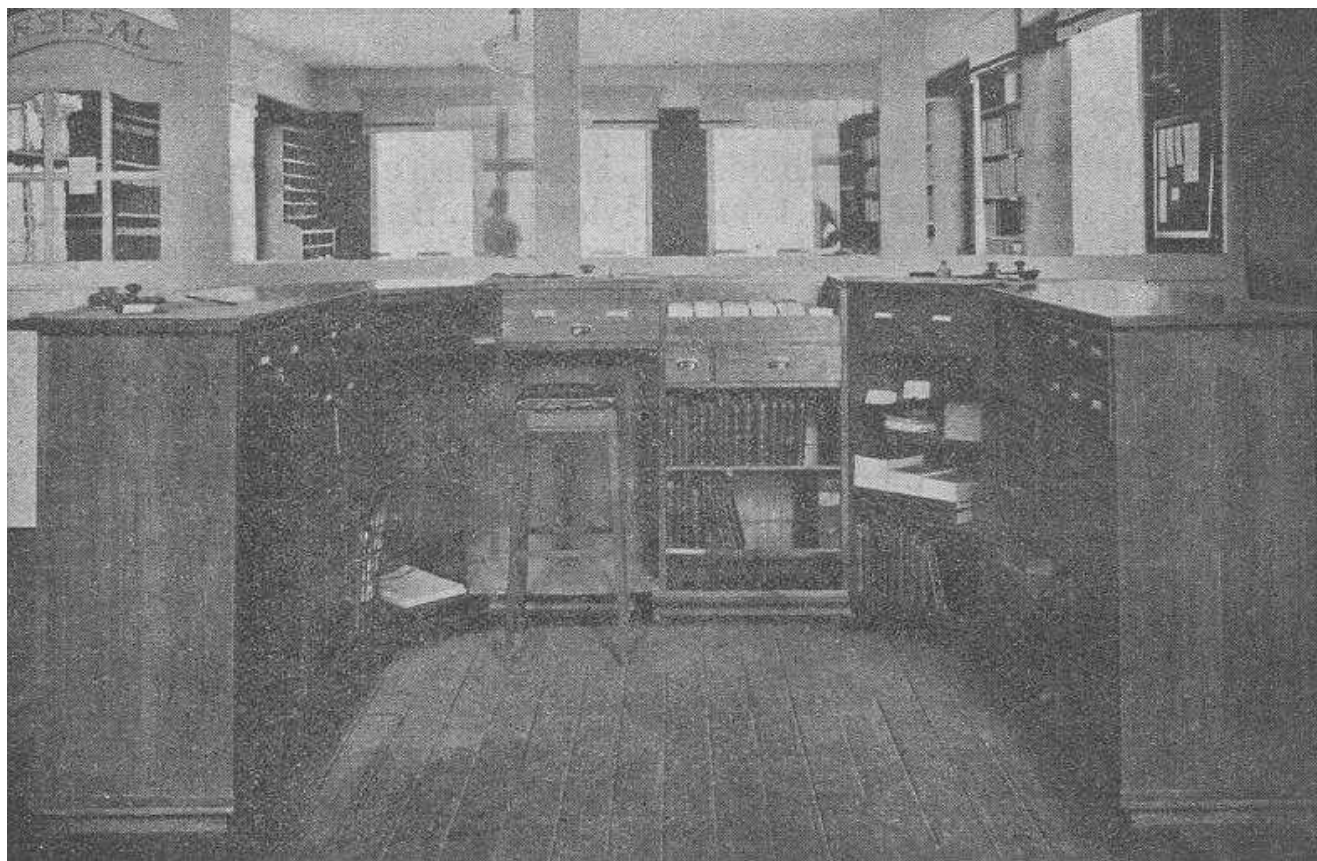
Panoptisk reolopstilling

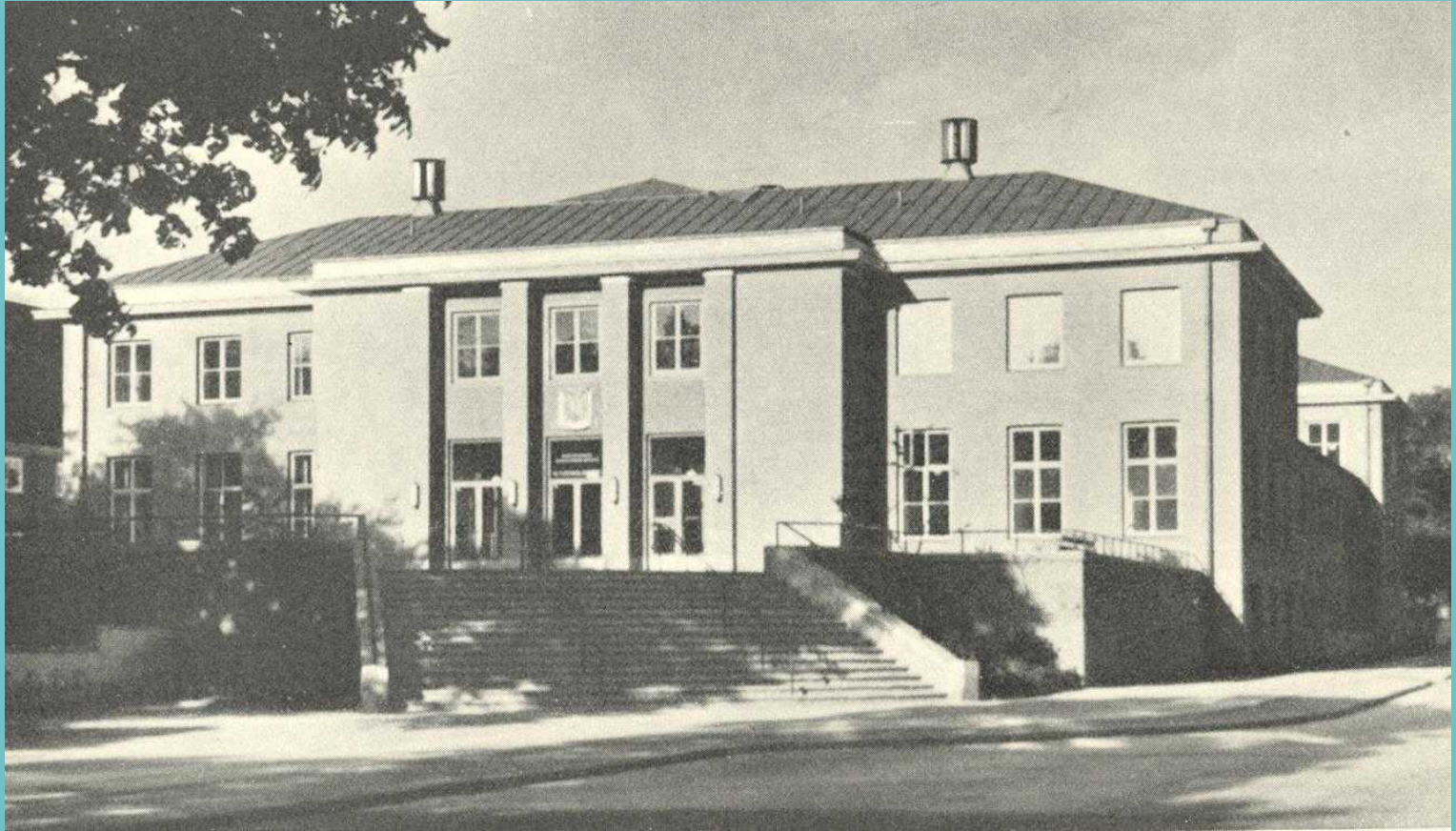
Centralbiblioteket i Hjørring. Grundplan.

Hjørring Centralbibliotek fra 1921 med panoptisk reolopstilling

”I et halvt Aar har den nu været Centrum i Bibliotekets daglige Arbejde og har i enhver Henseende virket som den skulde. Det er simpelthen en daglig Nydelse at arbejde ved saadan en stor, dejlig Udlaansskranke.” H. Hvenegaard Lassen i Bogsamlingsbladet, 1917.

Frederiksberg Bibliotek, 1935

Frederiksberg Bibliotek, børneudlån, 1935

Voksenudlånet i Thisted Bibliotek fra 1938 med “betimelige malerier” af Jens Søndergaard

Livsverden

Hjem

Tradition

Bogsamlingsbevægelse,
læseforeninger

Decentralisering, forskellige systemer

Frivillighed

Underholdningslitteratur, praktisk oplysning

Bedre Byggeskik, nærliggende lokaler

Dagligstue

Læsestue

Hygge, underholdning, oplysning

System

Institution

Modernitet

Statens Bogsamlingskomité, senere Statens
Bibliotekstilsyn

Centralisering, rationalisering, standardisering

Professionalisering

Litterær kvalitet, systematisk læsning, faglitteratur

Klassicisme, monumental modernisme, plads
omkring biblioteket, trapper foran indgang

Videnstempel, panoptisk indretning

Læsesal

Oplysning

Nyborg Bibliotek, 1939

Nyborg Bibliotek, 1939

Thomas Døssing ved indvielsen af det nye hovedbibliotek i Aarhus i 1934: ”Denne Bygning staar som Slutsten paa en Udvikling, som har sine Rødder over 100 Aar tilbage, og som er en direkte Følge af den demokratiske Folkerejsning i økonomisk og politisk Henseende ... Folkebiblioteker og Folkeskoler er nu Institutioner for alle Borgere. Den odiøse Klang er gaaet af Ordet Folk under disse Institutioners Vækst. Man har talt om Muligheden for en Arbejderkultur. Det skal jeg lade ligge, men en Folkekultur er det muligt at skabe ved at give alle Borgere Adgang til den højeste Oplysning. I denne Institution skal alle Mennesker mødes uden hensyn til politisk eller religiøs Anskuelse.”

FOLKEBIBLIOTEKER I DANMARK

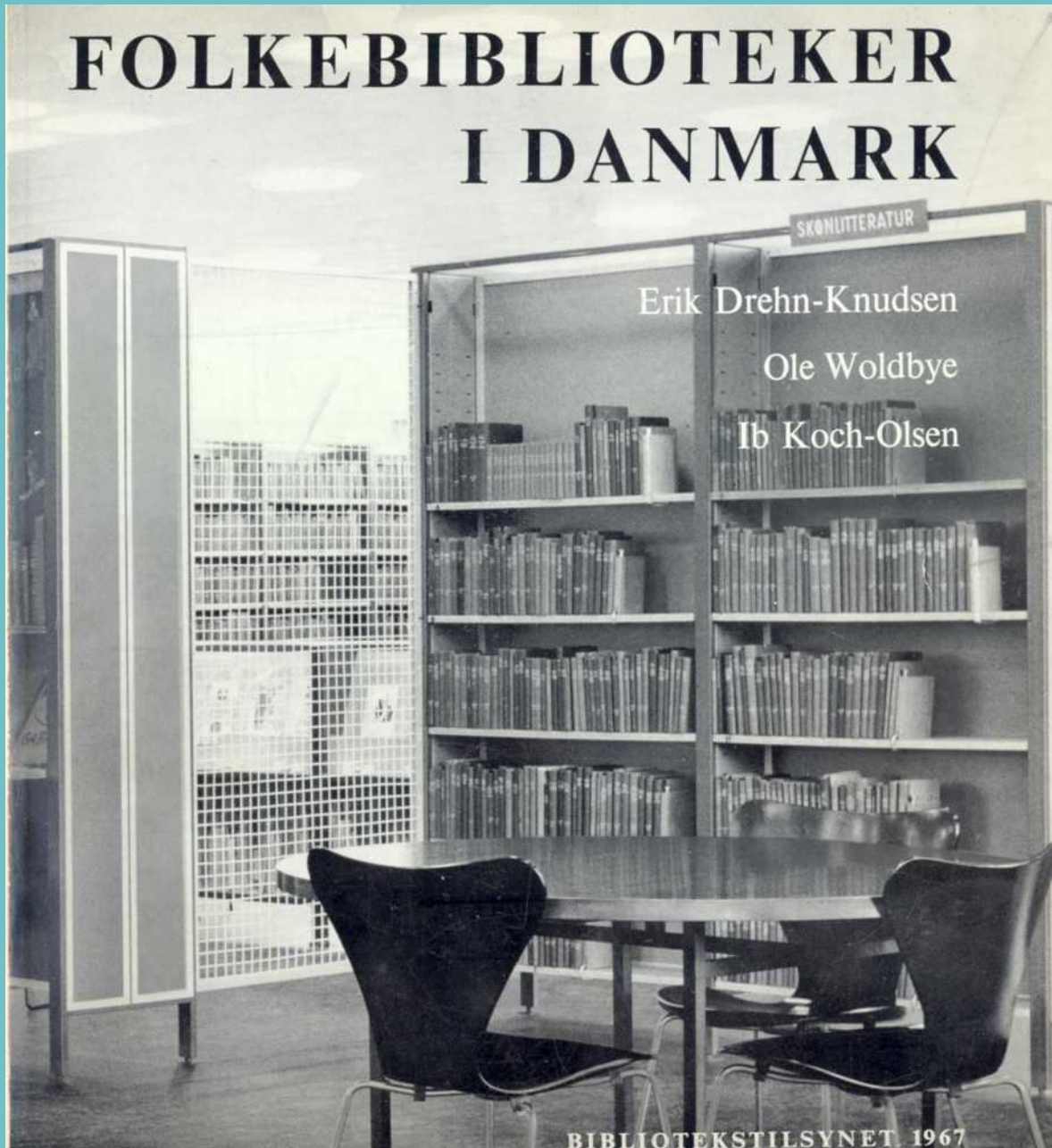
Erik Drehn-Knudsen

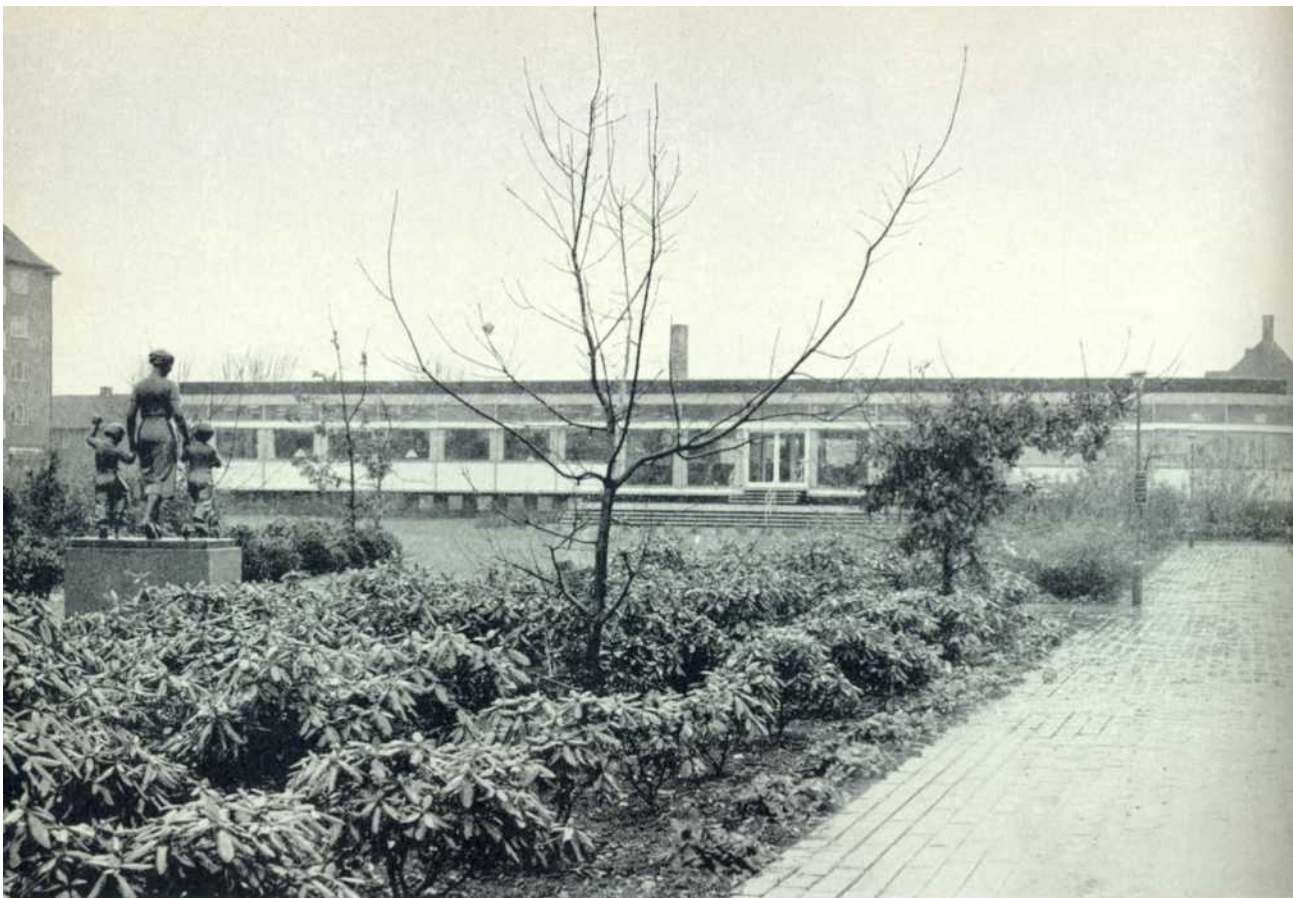
Ole Woldbye

Ib Koch-Olsen

SKÖNLITTERATUR

BIBLIOTEKSTILSYNET 1967

En dag sker det da. Pludselig ligger det nye bibliotek der, bredt, lavt og fladt, som havde det på een nat hævet sig op af græsplænen, fuldt færdigt til at modtage læserne, en kulturbygning i byens liv, kilde og centrum på samme tid.

Digtning og kunst hører sammen. Bronzefigurerne er allerede på vej. Bygningen selv, i stål og beton, i træ og glas, er udtryk for tidens arkitektur. Centralbiblioteket i *Horsens* er opført i 1960 på en af byens bedste pladser, i et parkanlæg for enden af hovedstrøget.

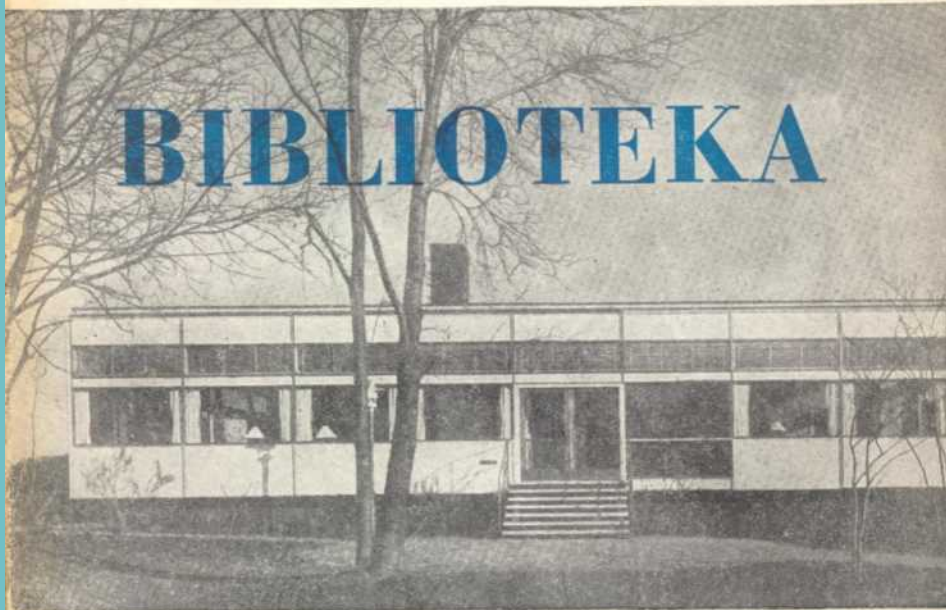
Fra Folkebiblioteker i Danmark, 1967

Hørsholm Bibliotek, 1956

WŁADYSŁAW PIASECKI

BIBLIOTEKA

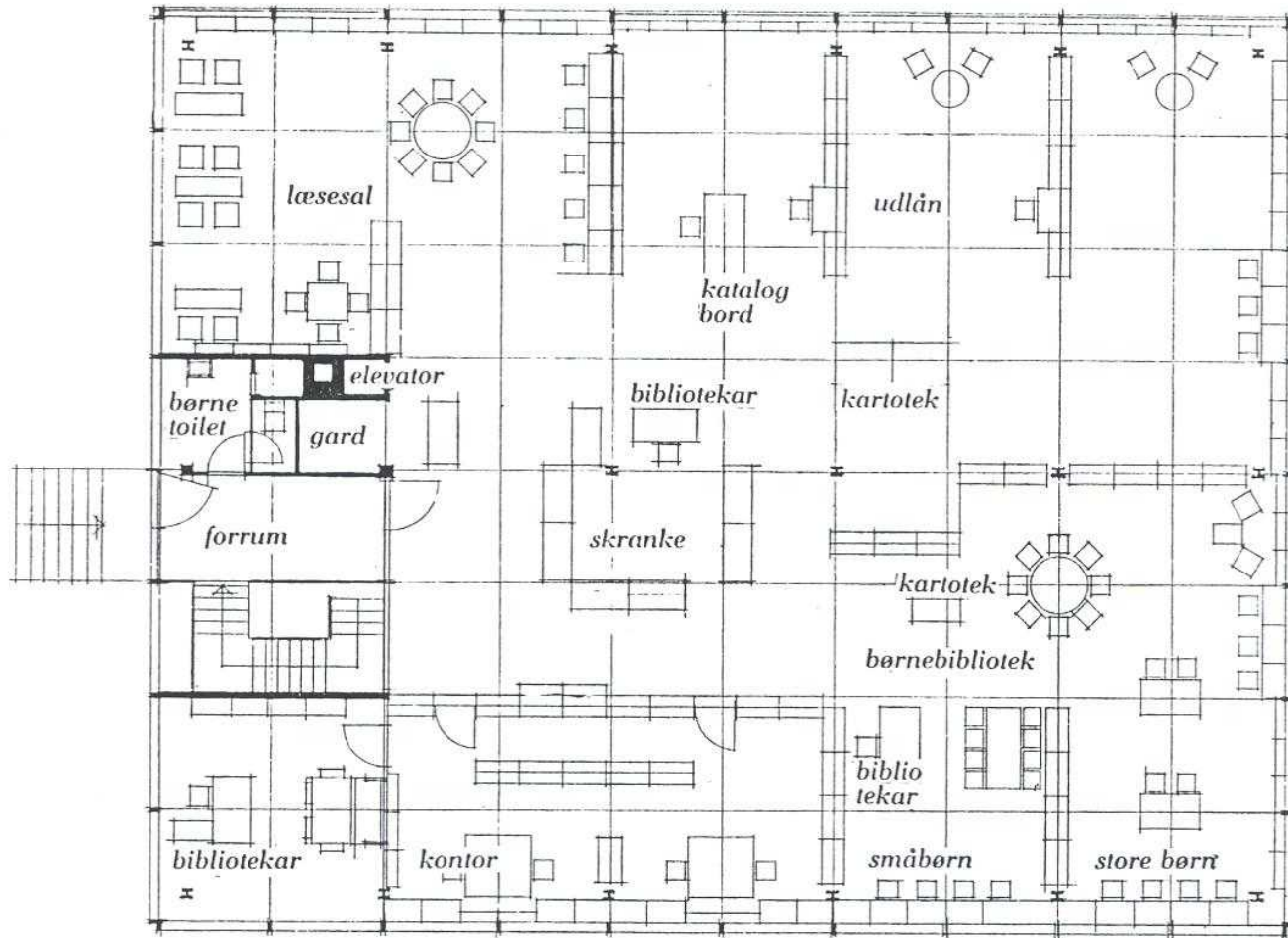

Wprowadzenie do zagadnień budowy

WARSZAWA 1962

STOWARZYSZENIE BIBLIOTEKARZY POLSKICH

Hørsholm Bibliotek, 1956

Alle afdelinger står i levende forbindelse med hinanden. Der er ingen spærrende vægge, ingen besværlige trapper, ingen lukkede døre. Den besøgende lokkes fra rum til rum og opdager stadig nye muligheder.

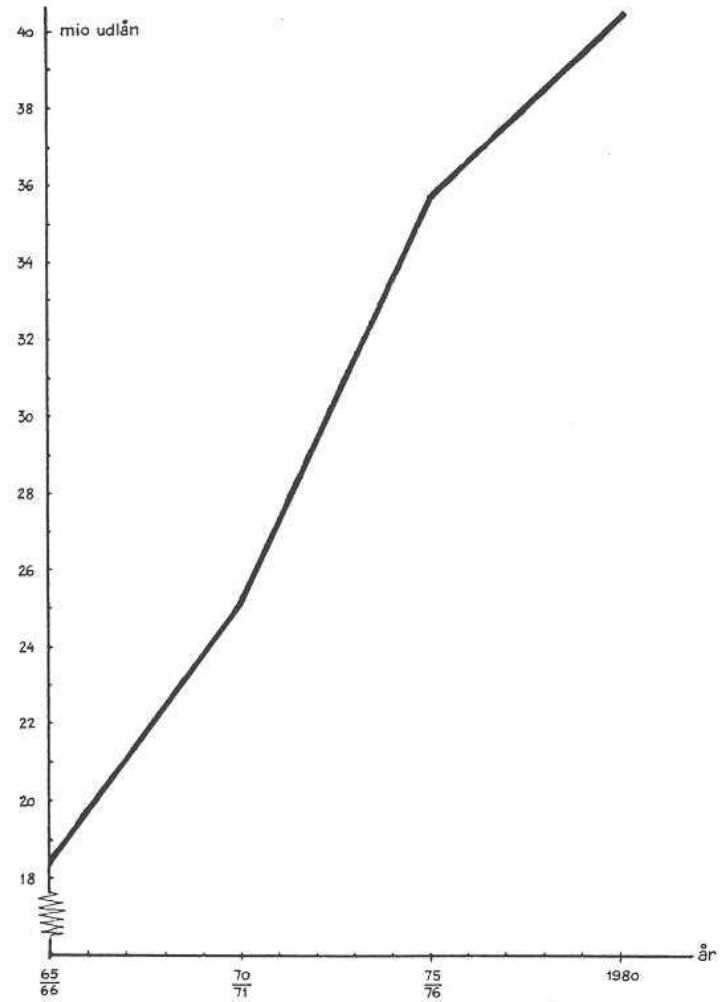
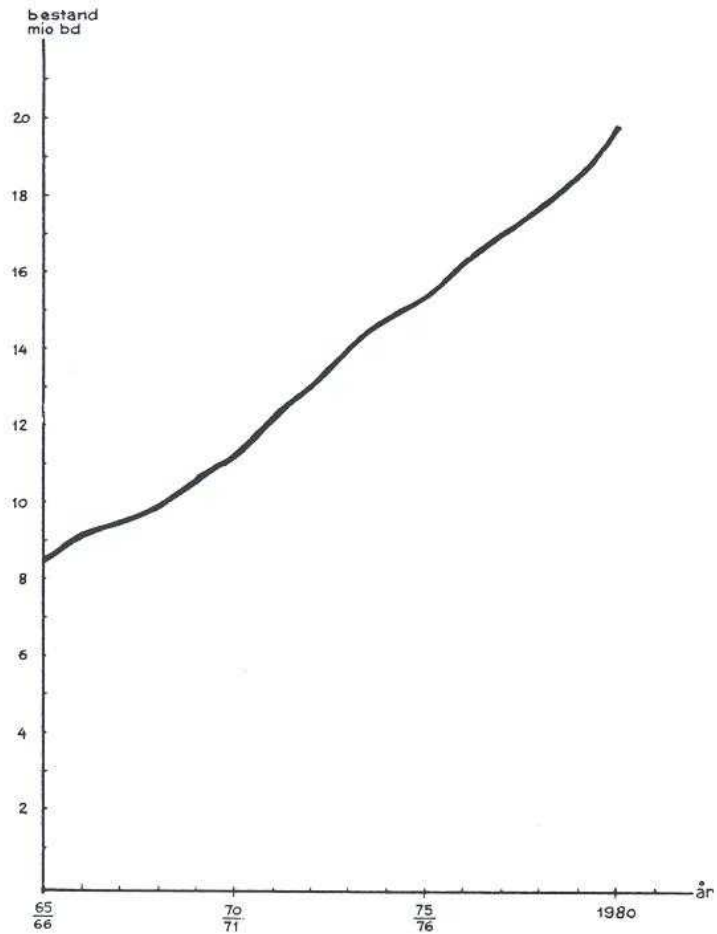
Manden, der kommer for at hente en roman til sin kone, falder ind i avisafdelingen og tager et aktuelt kvarter med et blad, han ikke læser til daglig. Den studerende plukker en afslapningsbog i farten, når han går forbi dens hylde i udlånsafdelingen. Alle tager biblioteket i besiddelse og føler, at dets bøger, blade og tidsskrifter er deres egne.

Fra Folkebiblioteker i Danmark, 1967

Biblioteksloven af 1964

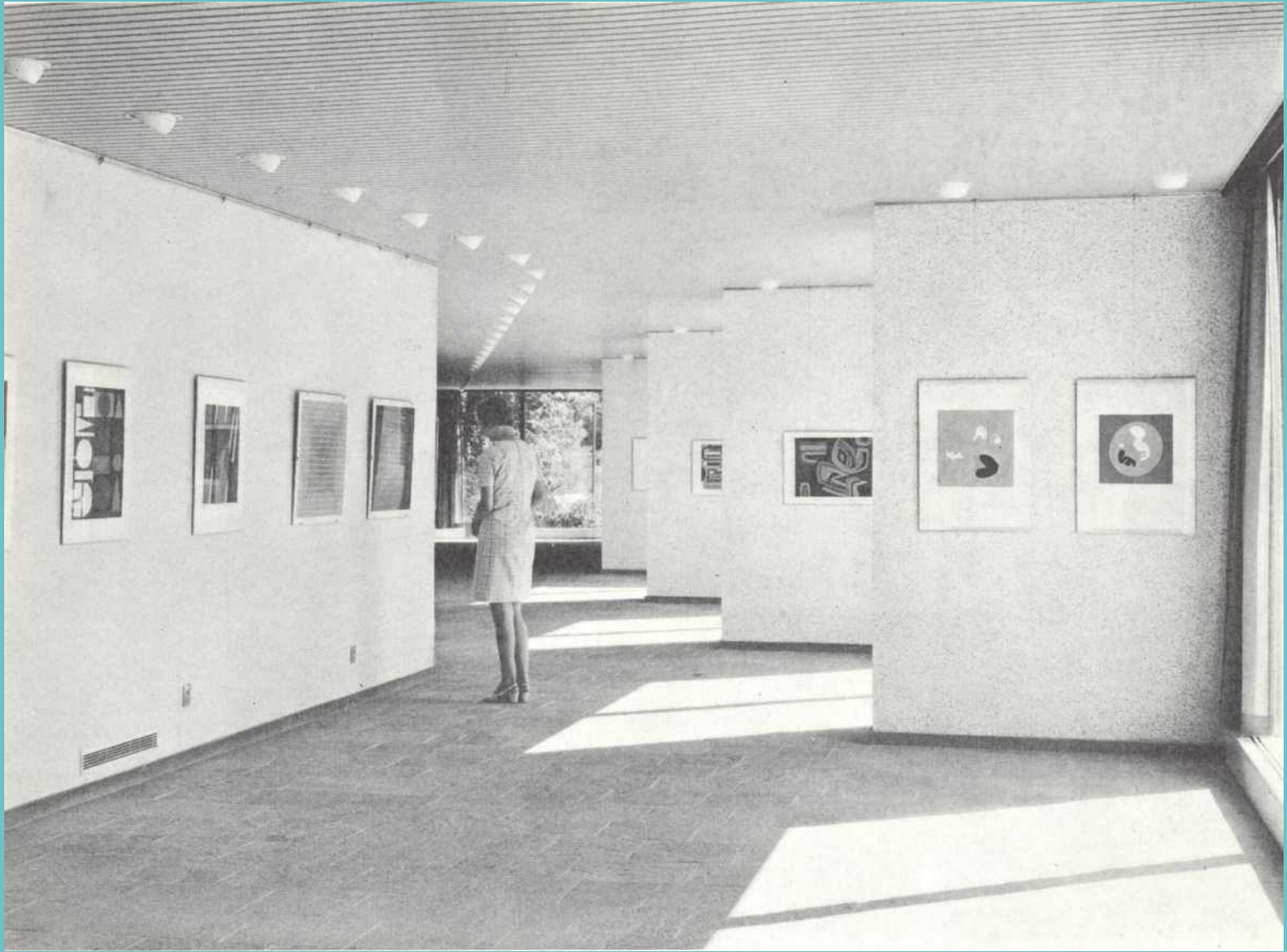
- Nye medier
- Kulturelle arrangementer
- Fri låneret

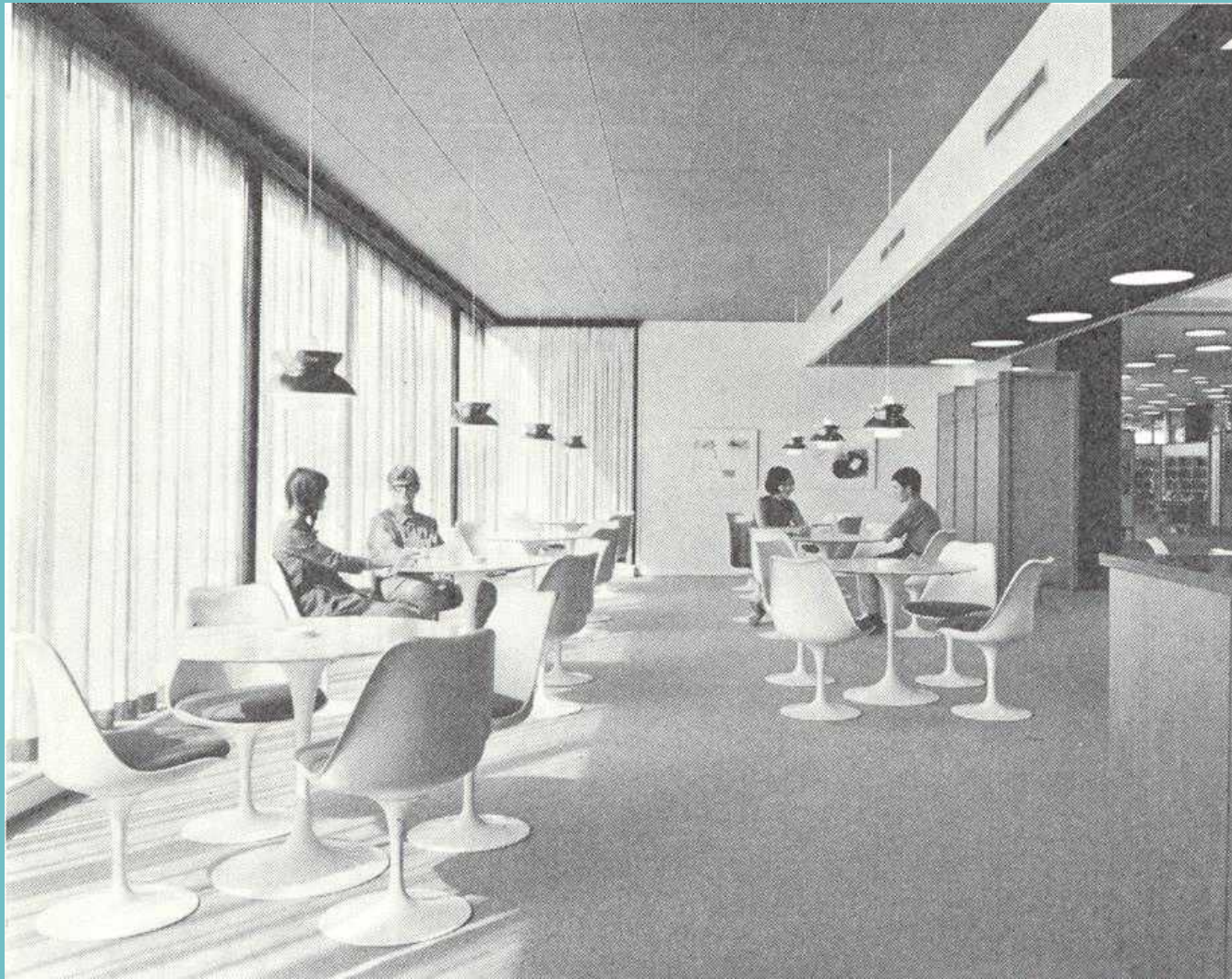
Stigning i folkebibliotekernes bestand og udlån fra midten af 60'erne

Lyngby Bibliotek, 1968, lyttepladser

Lyngby Bibliotek, 1968, gallerigang

Lyngby Bibliotek, 1968, café

Det store tomrum

21/8 66: Enhver kommune med respekt for sig selv drømmer om et altfavnende kulturcenter.

— Så, nu har vi huset. Så mangler vi bare kulturen.

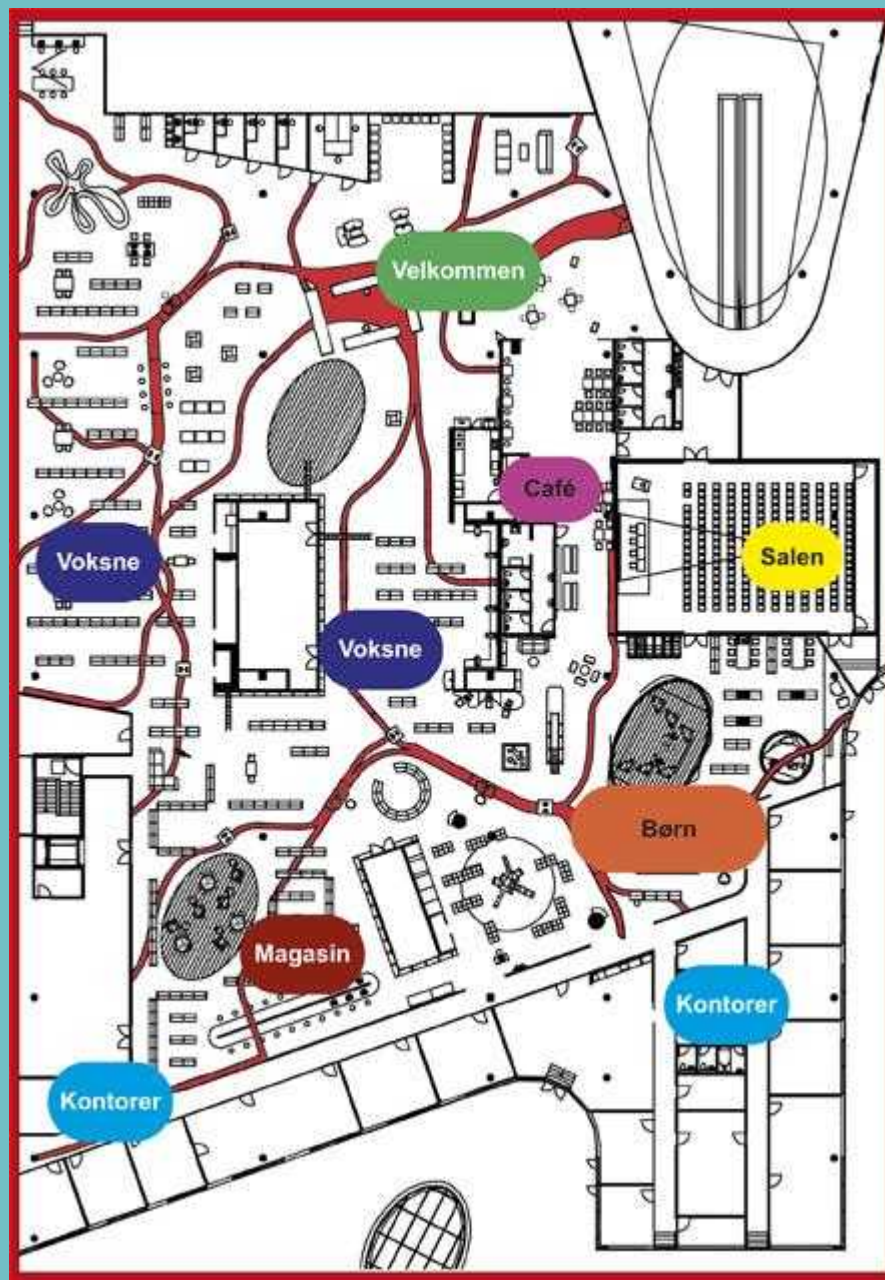
Fra Folkebiblioteker i Danmark, 1967

Fra Folkebiblioteker i Danmark, 1967

Bibliotekslov 2000

- Internet og multimedier
- Fælles lovgivning for folke- og forskningsbiblioteker
- Kvalitetskriteriet opretholdes

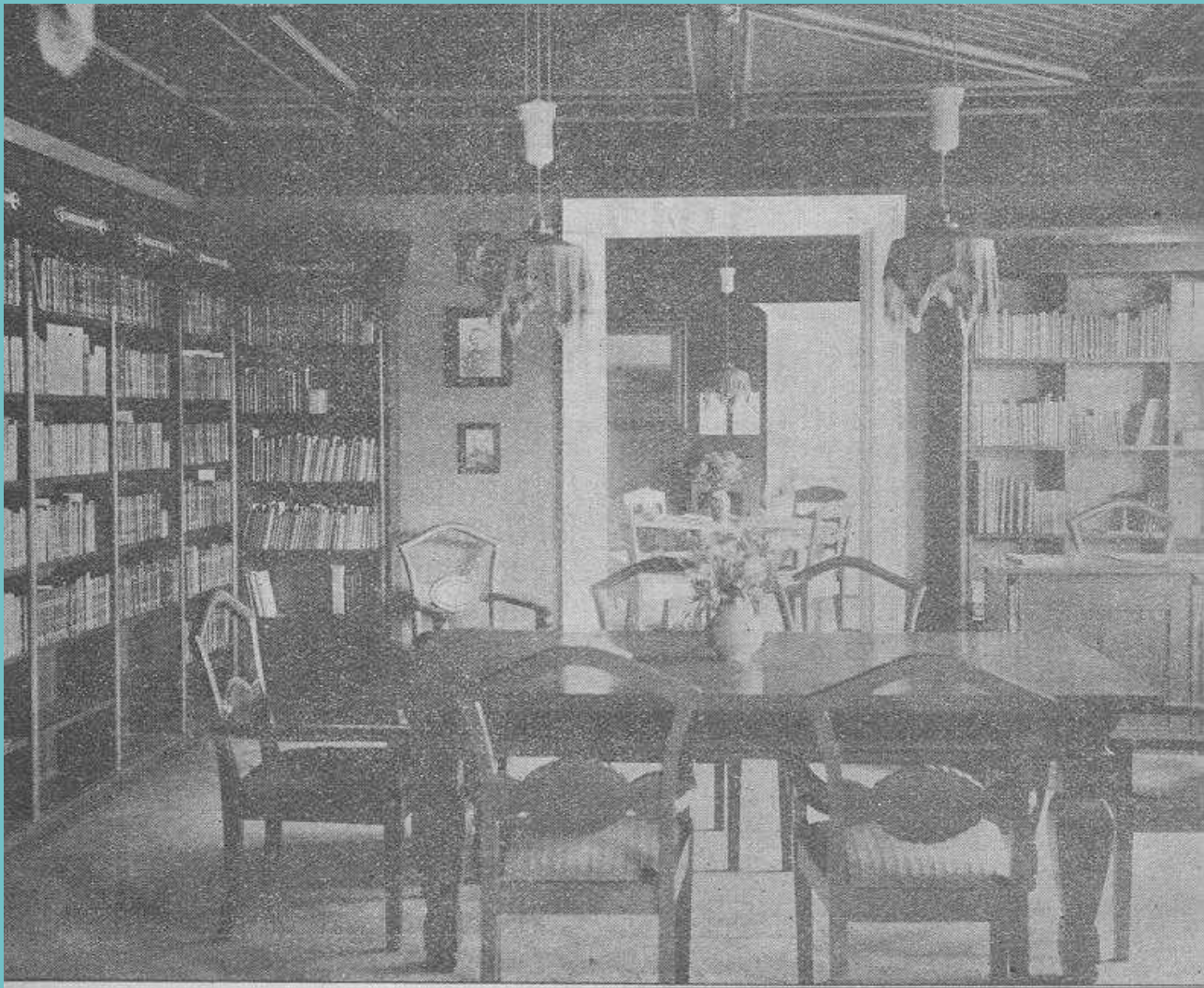
Hjørring Bibliotek fra 2008

Hjørring Bibliotek fra 2008

Hjørring Bibliotek fra 2008

Vejen Bibliotek fra 1916

Tak for opmærksomheden

